

ORDE VAN ADVOCATEN

OOST-BRABANT

JAARVERSLAG 2019

INLEIDING

Het Jaarverslag 2019 bevat geen toezichtinformatie. De toezichtinformatie van alle lokale ordes van advocaten is opgenomen in één landelijk Jaarverslag toezicht. Dat verslag is bij het gereed komen van dit lokale Jaarverslag in voorbereiding en zal t.z.t. op de website van de orde van advocaten Oost-Brabant worden geplaatst.

INHOUD

➤	Overzicht samenstelling raad van de orde & commissies	pagina	1-3
➤	Betreuenswaardig	pagina	4
➤	Dekenverslag van deken mr. J.F.C. (Jan Frederik) Schnitzler	pagina	5-19
➤	Foto's Jaarvergadering 28 maart 2019	pagina	20
➤	Financieel verslag mr. H. (Hugo) Nieuwenhuizen en Begroting	pagina	21-23
➤	Verslagen Portefeuillehouders raad van de orde & commissies	pagina	24-46
➤	Verslag college van afgevaardigden	pagina	47-49
➤	Jaarverslag Jonge Balie 's-Hertogenbosch	pagina	50-51
➤	Verslag bureau van de orde	pagina	52
➤	➤ Tableau- en Stage-aangelegenheden	pagina	52
➤	➤ Omvang balie	pagina	53
➤	➤ Overige werkzaamheden	pagina	54
➤	➤ Adviezen	pagina	54
➤	➤ Bemiddelingen	pagina	55
➤	➤ Aanwijzing advocaat ex artikel 13 Advocatenwet	pagina	55
➤	➤ Wob	pagina	55
➤	➤ Overige bestuursrechtelijke besluiten (Awb)	pagina	55
➤	➤ Informatievoorziening	pagina	56
➤	➤ Diversen bureau van de orde	pagina	56-58
➤	Het ordejaar 2019 in vogelvlucht	pagina	59-61
➤	Colofon	pagina	61

RAAD VAN DE ORDE & COMMISSIES

**De samenstelling van de raad van de orde
gedurende de verslagperiode
01-01-2019 t/m 31-12-2019:**

- mr. J.F.C. (Jan Frederik) Schnitzler (deken vanaf 1 juli 2014; Eersel, 2006)
- mr. J.E. (Jan) Stadig (wnd. deken; 's-Hertogenbosch, 2009)
- mr. H. (Hugo) Nieuwenhuizen (secretaris; penningmeester; Eindhoven, 2012)
- mr. M. (Rietje) Obers (Helmond, 2016)
- mr. J. (Joris) Geuze (Best, 2017)
- mr. J.M.A. (Hanneke) Zandvoort (Veghel, 2018)
- mr. A.J.G. (Twan) van Strien (Oss, 2018)

Bureau orde van advocaten:

- mw. I.G.M.H. (Inge) Minkenberg - adjunct-secretaris / bureaudirecteur
- mw. mr. K.M. (Karin) de Meij - stafjurist
- mw. mr. A.A.F. (Anita) Land - stafjurist
- mw. E.L.G.M. (Lies) van Etten - hoofd secretariaat
- mw. R. (Roelie) de Poortere - adm. medewerkster / secretaresse
- mw. C. (Cher) Walda - adm. medewerkster / secretaresse
- mw. Y.H.M. (Yvonne) van Hövell-van de Laar - adm. medewerkster / secretaresse
(*vervangend wegens zwangerschapsverlof*).

Binnen de raad hebben de leden bijzondere aandacht voor een aantal portefeuilles:

- *Strafrecht*: mr. J.F.C. (Jan Frederik) Schnitzler
- *Personeel*: mr. J.E. (Jan) Stadij
- *Financiën*: mr. H. (Hugo) Nieuwenhuizen
- *Bestuursrecht / Innovatie / Kwaliteit / Community Court*: mr. M. (Rietje) Obers
- *Opleidingen / Personen- en Familierecht / BOPZ*: mr. J. (Joris) Geuze
- *Stagiaires / Baliebulletin Oost-Brabant / Communicatie*: mr. J.M.A. (Hanneke) Zandvoort
- *Gefinancierde rechtsbijstand / Kleine Kantoren*: mr. A.J.G. (Twan) van Strien.

Van de orde Oost-Brabant zijn lid van het college van afgevaardigden:

mr. E.A. (Sander) Leeman (Veghel, 2003) - lid
mr. A. (Amke) de Visser ('s-Hertogenbosch, 2012) - lid
mr. J.Th.M. (Joost) Diks (Eindhoven, 2012-2015 plv. lid, 2015) - lid
mr. S.R. (Sander) Baetens (Eindhoven, 2012-2015 plv. lid, 2015) - lid.

Plaatsvervangende leden:

mr. V.P.H.M. (Vera) van Buggenum ('s-Hertogenbosch, 2012) - plv. lid
mr. D.D. (Dagmar) Dielissen-Breukers (Eindhoven, 2015) - plv. lid
mr. A.G. (Ton) van den Biezenbos (Eindhoven, 2018) - plv. lid.

De raad wordt bijgestaan door enkele (gemengde) commissies:

Insolventiecommissie

Leden balie: mr. J.E. (Jan) Stadij (q.q.), mr. D.P. (Daan) Schalken, mr. S. (Suzan) Winkels-Koerselman, mr. M.J. (Maarten) Blommaert, mr. B.A.P. (Bob) Sijben en mr. J.J. (Jan) Dingemans.

Strafrechtcommissie

Leden balie: mr. J.F.C. (Jan-Frederik) Schnitzler (q.q.), mr. B.G.M. (Bart) Frencken (t/m 12 juli 2019) mr. J. (Jules) van Wijk, mr. M.J. (Marlieke) van de Laar en mr. R.L.A. (Robert) Klaassen (vanaf 12 juli 2019).

Piketcommissie

Leden balie: mr. P.Th. (Peter) van Alkemade), mr. F.L.C. (Fébe) Schoolderman.

Deelnemers jaarlijks overleg Strafrechtsector gerechtshof

Leden balie: mr. J.F.C. (Jan Frederik) Schnitzler (q.q.), mr. P.C. (Paul) Saris.

Commissie Personen- en Familierecht rechtbank

Leden balie: mr. J. (Joris) Geuze (q.q.), mr. M.H.A.J. (Marc) Slaats (jeugdzaken), mr. G.J. (Geertje) de Jong (t/m 30 september 2019), mr. G.V. (Geeske) van Campen, mr. S.H. (Sarah) Oosterhuis-Broers (vanaf 1 oktober 2019).

Commissie Personen- en Familierecht Hof

Leden balie: mr. J. (Joris) Geuze (q.q.), mr. B.A.H.M. (Bregje) Boelens.

Commissie BOPZ

Leden balie: mr. J. (Joris) Geuze (q.q.), mr. C.W.M. (Coen) Verberne (Eindhoven), mr. J.B.M. (Ben) Vaessen (Helmond) en mr. L.H.M. (Louis) Zonnenberg ('s-Hertogenbosch).

Commissie Civiel Recht rechtbank

Leden balie: mr. H. (Hugo) Nieuwenhuizen (q.q.), mr. P.C.A. (Peter) van Baaren, mr. J.E. (Annelies) Jansen, mr. N.J. (Nina) Meuwese.

Deelnemers jaarlijks overleg handelssector gerechtshof

Leden balie: mr. H. (Hugo) Nieuwenhuizen (q.q.), mr. A.C. (Arnoud) van Campen.

Commissie Bestuursrecht

Leden balie: mr. M. (Rietje) Obers (q.q.), mr. P. (Pierre) van den Hoogen, mr. A.G. (Ad) Kerkhof, mr. J.L. (Jan) Stoop, mr. J.C.W. (Janneke) van Eekeren.

Commissie Gefinancierde Rechtsbijstand

Leden balie: mr. A.J.G. (Twan) van Strien (q.q.), mw. mr. M. (Rietje) Obers, mr. R.P. (Riëtta) van Empel-Bouman, mr. N.C.A. (Nicole) Elias-Boots, mr. B.W.M. (Bart) Toemen, mr. F.A.J. (Frank) van Rijthoven, mr. G.L. (Gea) Brokking-van Alphen, mr. C.G.J.E. (Noortje) Lut en mr. L. (Lise) Proenings.

Commissie Innovatie

Leden balie: mr. M. (Rietje) Obers (q.q.), mr. M.C.A. (Marcia) Geerts, mr. A.A.H.M. (Jos) van der Wijst, mr. L.H. (Leonie) van der Grinten, mr. A.A. (Alex) Korolev en mr. G.J.L.F.M. (Guido) Schakenraad.

Kascommissie

mr. R.A.M.L. (Reinoud) van Oeijen, mr. M.H.C.G. (Maurice) Winkels, mr. B.A.P. (Bob) Sijben.

Bestuur Stichting Fonds Bossche Orde

mr. J.E. (Jan) Stadig (q.q.), mr. L.R.G.M. (Léon) Spronken, mr. B. (Barbara) du Fossé.

BETREURENSWAARDIG

mr. R.W.A. (Rob) Schelfaut is overleden op 14 mei 2019.

Dekenverslag
01-01-2019 t/m 31-12-2019
van

deken mr. Jan Frederik Schnitzler

Geachte collegae en confrères, amici en amicae,

Het onderhavige jaarverslag van mij als deken betreft een overzicht van mijn activiteiten over het jaar 2019.

Vorig jaar brachten de 11 lokale dekenen voor het eerst een gezamenlijk jaarverslag uit betreffende hun toezichtwerkzaamheden in het daaraan voorafgaande jaar. Een gezamenlijk jaarverslag van het landelijk dekenberaad derhalve over het jaar 2018. De daarmee opgedane ervaringen waren voor een belangrijk deel positief en om die reden zal er vanuit het landelijk dekenberaad over het jaar 2019 wederom een landelijk jaarverslag worden opgesteld. Waar verbeteringen mogelijk, zijn zullen die uiteraard worden aangebracht.

Ook over het jaar 2019 zullen de dekenen vanuit het dekenberaad dus een separaat jaarverslag opstellen. Daarin zullen alle cijfermatige overzichten worden opgenomen van alle 11 ordes afzonderlijk én tezamen. In dat verslag komen alle relevante landelijke toezichtactiviteiten aan bod.

Op deze plaats volsta ik er voor wat betreft het cijfermatige deel mee om te verwijzen naar het landelijke jaarverslag.

Het onderhavige plaatselijke jaarverslag heeft derhalve betrekking op alle dekenactiviteiten die specifiek op ons eigen arrondissement Oost-Brabant betrekking hebben. Maar ik ontkom er natuurlijk niet aan om ook in dit verslag melding te maken van relevante werkzaamheden op het gebied van toezicht, die specifiek op de balie Oost-Brabant betrekking hebben. Waar nodig zal ik daarop een toelichting geven.

Vorig jaar schreef ik dat het streven voor de toekomst er op is gericht om mogelijk te komen tot één landelijke jaarverslag, waarin de 11 plaatselijke jaarverslagen worden geïntegreerd. Zover zijn wij echter nog niet.

Het landelijke jaarverslag zal vermoedelijk in de loop van de maand maart 2020 worden gepubliceerd.

Onderstaand zal ik na een korte Inleiding (I) ingaan op een drietal hoofdaspecten van mijn werkzaamheden, te weten het Toezicht (II), de Klachtbehandeling (III) en Overige activiteiten (IV).

I. Inleiding

Zoals u allen weet, is op 1 januari 2015 de Wet Positie en Toezicht Advocatuur (de "nieuwe" Advocatenwet) in werking getreden. Hetzelfde geldt voor de Verordening en de Regeling op de advocatuur (de Voda en de Roda). Kenmerkend voor de wet is dat de deken wettelijk toezichthouder op advocaten werd. Ook werd de deken wettelijk toezichthouder op grond van de Wwft. De deken kreeg meer toezichtinstrumenten aangereikt en (daarmee) ook meer bevoegdheden. De bepalingen uit hoofdstuk 5 van de Algemene Wet Bestuursrecht zijn sedertdien ook op de werkzaamheden van de deken als toezichthouder van toepassing.

Destijds is bepaald dat de wet uiterlijk binnen 5 jaar na inwerkingtreding zal worden geëvalueerd. Dat betekent derhalve dat die evaluatie uiterlijk eind 2019 plaats had moeten vinden. Die termijn is evenwel niet gehaald. De evaluatie zal nu vermoedelijk in het voorjaar van 2020 worden afgerond. Het Ministerie van Justitie en Veiligheid heeft de evaluatie uitbesteed aan het WODC, dat die taak vervolgens heeft gemandateerd aan het onderzoeksbureau Pro Facto dat is gelieerd aan de Rijksuniversiteit Groningen.

De NOvA en de dekens zijn vorig jaar al begonnen met het inventariseren en in kaart brengen van de ervaringen met de "nieuwe" wet. Dat alles teneinde te (doen) bewerkstelligen dat het huidige toezichtmodel in stand blijft. Het is van groot belang dat het toezicht belegd blijft binnen de eigen beroepsgroep, opdat mogelijke problemen met de geheimhouding en de vertrouwelijkheid voorkomen kunnen worden.

Het huidige toezichtstelsel biedt een belangrijke waarborg en bescherming voor rechtszoekenden, juist omdat de onafhankelijke positie van de advocatuur is gewaarborgd. Een externe toezichthouder daarentegen is geen geheimhouder. De vertrouwelijkheid van de dossiers is met een externe toezichthouder niet gewaarborgd. De deken heeft echter een afgeleide geheimhoudingsplicht. De deken is immers zelf ook advocaat en is bij zijn toezichthoudende werkzaamheden derhalve gebonden aan de geheimhoudingsplicht die rust op de advocaat waarop de deken het toezicht uitoefent..

De hoofdvraag van het evaluatieonderzoek luidt als volgt:

Functioneert het door de Wet positie en toezicht advocatuur geïntroduceerde stelsel van toezicht overeenkomstig zijn doelstellingen, hoe werken de overige wetswijzigingen, waaronder tuchtrecht, en leveren die een bijdrage aan de kwaliteit van de advocatuur?

De evaluatie impliceert dat ook door ons zelf met voldoende distantie en kritisch vermogen naar de werking van het thans geldende toezicht in praktijk dient te worden gekeken.

Dat betekent dat de dekens niet zelfgenoegzaam achterover kunnen leunen en kunnen volstaan met te roepen dat het met het toezicht prima gesteld is. Er is weliswaar al veel bereikt in de afgelopen vijf jaar, maar er zijn zeker ook zaken die voor verbetering vatbaar zijn.

Een grote wens van de dekens is in dit verband om het landelijk dekenberaad een wettelijke verankering te geven, met daarbij behorende voorzieningen, die de slagkracht aanmerkelijk kunnen vergroten. Hoewel de dekens hun uiterste best doen om gezamenlijk tot besluiten te komen en daarmee tot geharmoniseerd beleid, komt het nog steeds voor dat de besluitvorming te stroperig en daarmee dus (te) traag is. Verwijten die het dekenberaad op dit punt worden gemaakt, zijn soms dan ook terecht, maar dan wel met de zojuist gemaakte kanttekening en met de vaststelling dat er de afgelopen periode van vijf jaar anderzijds ook al heel veel dingen wél zijn gerealiseerd.

Zo is vorig jaar beleid op diverse terreinen vastgesteld, is er een covenant tussen de dekens afgesloten om besluitvorming efficiënter te maken en is een nieuwe Unit opgericht, de Unit Dekenaal Toezicht Advocatuur (DTA).

Het landelijk dekenberaad moet binnen de NOvA worden gepositioneerd als een onafhankelijk en autonoom functionerend bestuursorgaan, dat als orgaan tevens een centraal toezichthoudend gremium moet worden. Het dekenberaad als bestuursorgaan

zou een enorm belangrijke stap voorwaarts betekenen bij het vergroten van de efficiency van het dekenberaad. Daarvoor is uiteraard een wetswijziging nodig.

Bij een dergelijk zelfstandig bestuursorgaan hoort ook een eigen budgetrecht, specifiek ten behoeve van het landelijk toezicht. Alles vanzelfsprekend met de noodzakelijke transparantie en controle. De financiering van het toezicht door de heffing van de lokale financiële bijdrage moet anders. Iedere advocaat in Nederland dient voor toezicht hetzelfde bedrag te betalen, of die advocaat nu kantoor houdt in Groningen of Maastricht of in Leiden of Almelo. Een gelijke bijdrage voor iedere advocaat impliceert dat bij de allocatie van middelen de solidariteitsgedachte een rol zal spelen. Grote arrondissementen halen immers een groter bedrag aan omslag op dan kleinere.

Het jaar 2020 zal in verband met de evaluatie een uiterst belangrijk jaar worden voor de advocatuur. Zoveel is wel duidelijk.

Wij als dekenen zullen er alles aan doen om de basis van het huidige toezichtmodel, met de deken als wettelijk toezichthouder, voor onze beroepsgroep te behouden. De dekenen hebben in de afgelopen jaren al grote stappen gemaakt op het gebied van het toezicht. Laten we hopen op een goede afloop van de evaluatie, die er wat mij betreft toe moet leiden dat de dekenen wettelijk toezichthouder blijven en dat de wet op onderdelen zodanig wordt aangepast dat wij ons werk nog effectiever en slagvaardiger kunnen verrichten.

Het goed uitoefenen van toezicht kost de deken veel tijd en dat betekent dat met de overige werkzaamheden die het dekenaat met zich brengt, het dekenaat een volwaardige fulltime job is (geworden).

Naast de specifieke toezichthoudende taken (zie paragraaf II) houdt de deken zich uiteraard ook nog bezig met de klachtbehandeling (vide paragraaf III) en met tal van overige werkzaamheden (paragraaf IV), die hieronder in het kort besproken zullen worden.

II. Toezicht

Zoals hierboven is beschreven, wordt de verantwoording over het toezicht en het toezichtbeleid dit jaar afgelegd in het landelijke jaarverslag.

Op deze plaats wil ik een enkele opmerking maken over de wijze waarop in onze balie invulling is gegeven aan de speerpunten zoals deze door het landelijk dekenberaad voor het jaar 2019 zijn geformuleerd. Maar allereerst wil ik de verschillende instrumenten waarvan de dekenen gebruik maken bij het houden van toezicht nog eens benoemen. Aan deze instrumenten liggen toezichtsbevoegdheden van de deken ten grondslag.

Afhankelijk van de onderzoeksmethode en de aard of aanleiding van de toezicht-uitoefening bepaalt de deken welk instrument hij hanteert, waarbij de deken een ruime mate van beleidsvrijheid heeft en waarbij hij uiteraard ook aan de algemene beginselen van behoorlijk bestuur gebonden is.

De belangrijkste toezichtinstrumenten zijn: de ONK (Opgave Nieuw Kantoor), de CCV (de Centrale Controle Verordeningen), het kantoorbezoek en het dekenonderzoek.

Bij het hanteren van het toezicht maakt de deken in het algemeen gebruik van een aantal onderzoeksmethoden: er kan sprake zijn van proactief onderzoek, van reactief onderzoek, van thematisch onderzoek, van risico-gestuurd onderzoek, van financieel onderzoek en van her-controle.

Bij **proactief onderzoek** controleert de deken, teneinde zicht te houden op de naleving van wetten en regelgeving, op gestandaardiseerde wijze de naleving van een aantal normen. Dat gebeurt onder meer via de jaarlijkse CCV-uitvraag.

Tevens bezoekt de deken in samenwerking met zijn raad en stafmedewerkers van het bureau jaarlijks minimaal 10% van alle kantoren in het arrondissement. In 2019 werden om die reden 42 kantoren bezocht, welke kantoren voor een aanzienlijk deel "at random" en deels risico-gestuurd zijn geselecteerd.

Bij **reactief onderzoek** reageert de deken naar aanleiding van een incident, een melding of een signaal. De deken zal in een dergelijk geval een onderzoek instellen. Ook in 2019 heeft dat geleid tot het indienen van een aantal dekenbezwaren, naar aanleiding van signalen die uit de hierboven genoemde toezichtinstrumenten naar voren waren gekomen.

Ten aanzien van repressief toezicht merk ik nog op dat ik op alle signalen die ik als deken ontvang reageer. Ik voer vanzelfsprekend periodiek overleg met de President van de rechtbank, met de Hoofdofficier van Justitie en met het presidium van het gerechtshof, maar ook bijvoorbeeld met de Raad voor Rechtsbijstand. Daarnaast vindt overleg plaats op commissie-niveau bij de rechtbanken, waarbij sectorgewijs overleg plaatsvindt tussen de sectorvoorzitters en de advocatuur. In de commissie Strafrecht bij de rechtbank en het Hof gaat het vanzelfsprekend om een overleg waarbij de sectorvoorzitters van rechtbank en Hof, vertegenwoordigers van het Openbaar Ministerie en de balie vertegenwoordigd zijn.

Signalen over (mogelijk) niet goed functionerende individuele advocaten worden op deze niveaus uitgewisseld en gedeeld met de deken. In alle gevallen wordt door mij op grond van ontvangen signalen een onderzoek ingesteld en er vindt na afloop van het onderzoek altijd terugkoppeling plaats met de persoon van wie of de instantie waarvan het signaal afkomstig was.

Geen enkel signaal blijft liggen, zo nodig wordt een zogenaamd norm-overdragend gesprek gevoerd met de betreffende advocaat. Aan de hand van het verloop van dat gesprek, maar ook aan de hand van de aard en ernst van de overtreding, bepaal ik dan of met zo'n gesprek kan worden volstaan, dan wel dat verder tuchtrechtelijk c.q. bestuursrechtelijk moet worden ingegrepen. Tuchtrechtelijke antecedenten kunnen daarbij een relevante rol spelen, alsook de (oprecht) getoonde mate van inzicht in het laakbare karakter van het gedrag van de betreffende advocaat.

In het dekenberaad is inmiddels beleid ontwikkeld op het gebied van recidive. Dat betekent dat beoordeeld wordt of recidive aanleiding vormt om de gang naar de tuchtrechter te maken, terwijl recidive in zowel het dekenbezwaar als tijdens de behandeling van de dekenklacht ter zitting expliciet wordt benoemd. In 2019 heb ik recidive twee maal benoemd.

Wanneer ik zelf de overtuiging heb dat met een norm-overdragend gesprek kan worden volstaan en dit bovendien past in het recidivebeleid, zal de gang naar de bestuursrechter of de tuchtrechter niet worden gemaakt. Als dat inzicht echter ontbreekt, dan wel wanneer de aard c.q. ernst van de overtreding zich er niet toe leent om op deze wijze te worden afgedaan, zal de bestuurs- c.q. tuchtrechter worden ingeschakeld.

Duidelijk is dat er altijd maatwerk wordt geleverd.

Naar aanleiding van een signaal over een advocaat, afkomstig van een president van een rechtbank in Nederland werd door een advocaat geklaagd over het feit dat een dergelijk signaal aan de deken werd afgegeven. De HR heeft vorig jaar inmiddels in deze kwestie uitspraak gedaan. Die uitspraak houdt kort samengevat in dat de president in het belang van een goede toezichtuitoefening signalen met de deken mag delen en dat die signalen ook concreet moeten zijn teneinde de deken houvast te bieden in het kader van zijn onderzoek, mits bij dit alles de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit in acht worden genomen.

Bij **thematisch onderzoek** gaat het om het verkrijgen van inzicht in de wijze waarop een bepaalde groep advocaten de geldende regelgeving naleeft. Het onderzoek richt zich op een specifiek thema.

Zo is er speciaal in het kader van de Wwft in 2019 een themaonderzoek gestart dat zich richtte op de vraag of advocaten en advocatenkantoren een juiste invulling geven aan de beleidsregel bestuursrechtelijke handhaving Wwft 2018 en de beleidsregel Toezicht Wwft 2018. Met name wordt in dit themaonderzoek gekeken naar het risicobeleid en de compliance- en auditfunctie.

Bij **risico-gestuurd toezicht** wordt de toezichtcapaciteit primair ingezet bij advocaten en/of kantoren die een relatief groot risico zouden kunnen vormen voor overtreding van de regelgeving. De deken gaat hierbij selectief te werk om op die manier de beschikbare

capaciteit en middelen zo efficiënt mogelijk in te zetten. In dit verband zijn en worden risico's geïdentificeerd die de deken helpen bij het inrichten van zijn toezichtuitoefening. De deken baseren hun beleid mede op de geïdentificeerde risico's, onder meer bij het bepalen van prioriteiten en ter versterking van risico-gestuurd toezicht. In beginsel vormen risico's het uitgangspunt voor het uitoefenen van toezicht door de deken. In 2018 is het risico-gestuurde toezicht verder ontwikkeld. Zo hebben de deken beleid vastgesteld voor een gestructureerde aanpak van risico-gestuurd toezicht. Ons arrondissement telde in 2019 een kleine 1.200 advocaten, terwijl het toezicht moet worden uitgeoefend door een beperkte groep personen. Het is dan ook logisch dat het toezicht zich op die gebieden concentreert, waar de kans het grootst is dat er iets mis gaat en de impact daarvan het grootst is.

In die zin wordt in de praktijk reeds risico-gestuurd toezicht toegepast. Zoals hierboven al werd beschreven, hebben de deken in het afgelopen jaar weer gewerkt met een theoretische onderbouwing van het risico-gestuurde toezicht zoals dat in praktijk feitelijk reeds werd uitgevoerd. Het theoretische model dat ten behoeve van het risico-gestuurd toezicht is ontwikkeld en tot stand is gekomen, is inmiddels ook door het College van Toezicht goedgekeurd.

Het **financieel onderzoek** is een belangrijk onderdeel van het toezicht van de deken. In februari 2017 hebben de deken afgesproken dat de unit Financieel Toezicht Advocatuur (unit FTA) zogenaamde desk researches uitvoert bij alle reguliere kantoorbezoeken. Daarnaast werden, als dat nodig was, individuele onderzoeken gedaan bij advocaten(kantoren) waar specifiek de financiële soliditeit een aandachtspunt was, bij individuele onderzoeken bij advocaten waar andere financiële componenten (bijv. de derdengeldenrekening) een aandachtspunt vormden en ook werd de unit ingeschakeld ter zake het checken van de financiën van de ondernemer-stagiaires

In 2017 heeft in een drietal arrondissementen de uitvraag van financiële kengetallen na 1 juli plaatsgevonden. In het kader van deze pilot werden voor de deken, in samenspraak met de unit FTA, de financiële kengetallen van alle advocatenkantoren in het arrondissement geanalyseerd. De pilot liep destijds in de arrondissementen Zeeland-West-Brabant, Noord-Nederland en Noord-Holland. In de Jaarvergadering van 2017 heb ik aangekondigd dat Oost-Brabant zich in de loop van datzelfde jaar bij de pilot zou aansluiten. Daar is uiteindelijk (voor 2017) vanaf gezien, omdat de resultaten van de lopende pilot nog moesten worden geëvalueerd en het efficiënter was om eerst de uitkomst van die evaluatie af te wachten. Dat heeft ertoe geleid dat het uitvragen van de financiële kengetallen van alle kantoren (dus ook van stagiaire-ondernemers) over het jaar 2016 is uitgebleven, maar dat Oost-Brabant zich in het laatste jaar van de pilot daarbij wel heeft aangesloten.

Vanaf 1 juli 2018 worden in Oost-Brabant de financiële kengetallen over het voorafgaande jaar standaard uitgevraagd bij alle kantoren. Landelijk is ieder arrondissement sedert vorig jaar de kengetallen gaan opvragen, met uitzondering van Amsterdam, Rotterdam, 's-Gravenhage en Midden-Nederland. Zij sluiten vanaf 2020 aan, waardoor er sprake zal zijn van een landelijke dekking op dit punt.

De **hercontrole** is tot slot bedoeld om te controleren of de overtreding tijdig en op juiste wijze is beëindigd.

Voor het jaar 2019 zijn in het dekenberaad een drietal speerpunten benoemd. Het betreft onderwerpen waaraan in het afgelopen jaar extra aandacht is gegeven. De speerpunten voor 2019 betreffen:

- 1) de financiële positie/kwetsbaarheid van kantoren
- 2) (kennis van de) Wwft
- 3) eenmanskantoren met extra kwetsbaarheid.

De speerpunten zijn eind 2018/begin 2019 vastgesteld. Dit is gebeurd op basis van een model van risico-gestuurd toezicht.

Bij risico-gestuurd toezicht ligt de focus van de activiteiten op de plekken waar dat het meest nodig is. Eigen ervaringen en input vanuit de keten leveren de ingrediënten op

waar de dekens zich het meest moeten inzetten. Dus waar de risico's het grootst zijn. Dat gebeurt bij voorkeur zo veel mogelijk aan de hand van harde objectieve criteria, zoals cijfermateriaal.

De 11 dekens hebben ieder met hun eigen raad van de orde een inventarisatie gemaakt van de volgens hen grootste risico's op dat moment in de beroepsgroep en de uitkomsten daarvan zijn teruggekoppeld naar het dekenberaad. Daar zijn de diverse risicoprofielen naast elkaar gelegd en met elkaar vergeleken en daaruit kwam weer naar voren dat bij meerdere ordes voor een belangrijk deel dezelfde risico's werden geïdentificeerd. Om het risico-gestuurde toezicht efficiënt te houden is besloten om de speerpunten te beperken tot drie van de meest genoemde risico's. Dit zijn de hierboven beschreven onderwerpen/risico's.

Voor speerpunt 1 geldt in zijn algemeenheid dat een kantoor kwetsbaar kan zijn/worden als gevolg van een wankel en daardoor zorgelijke financiële basis. Kantoren die door omstandigheden (denk aan kantoren met te weinig cliënten en als gevolg daarvan een onvoldoende omzet, al dan niet in combinatie met (te) hoge kosten, of een problematische situatie als gevolg van de al jarenlange bezuinigingen op het terrein van de gefinancierde rechtsbijstand) in de problemen (zijn ge)komen, kunnen bijvoorbeeld in de verleiding komen om hun derdengeldenrekening aan te wenden om tijdelijke liquiditeitsproblemen op te lossen of om minder uren aan een zaak te besteden, wat uiteraard ten koste van de kwaliteit van de dienstverlening aan rechtszoekenden kan gaan.

Een verdere toelichting is hieronder bij ad 1. te lezen.

Voor de Wwft is gekozen in verband met enerzijds het grote maatschappelijke belang in zijn algemeenheid van deze wet, waarbij tevens oog bestond voor het feit dat Nederland in 2020/2021 in het kader van de Financial Action Task Force (FATF) in OESO-verband zal worden geëvalueerd op de mate van risico-gestuurd zijn en de effectiviteit van het toezicht op deze wet. Daarnaast zijn eind juli 2018 wijzigingen in de Wwft doorgevoerd die kantoren noodzakelijk risicobeleid te ontwikkelen en dit ook op schrift te stellen. De dekens hebben afgesproken dat zij vanaf januari 2019 intensief toezicht zullen gaan houden op deze onderdelen van de Wwft.

Zie verder de toelichting hierop onder ad 2.

De specifieke aandacht voor de éénmanskantoren met extra kwetsbaarheid vloeit voort uit de vaststelling dat de betreffende advocaten vaak erg solitair opereren en (mogelijk) weinig tot geen aansluiting met de balie (lijken te) hebben. Daardoor bestaat het risico dat deze advocaten fouten maken als gevolg van het missen van relevante informatie en ontwikkelingen in de beroepsgroep.

Onder ad. 3 zal dit kort worden toegelicht. Doel is om deze advocaten uit hun mogelijke isolement te halen en meer bij de balie te betrekken.

Ad 1. Financieel toezicht is een belangrijke waarborg voor de integriteit, de kwaliteit en de continuïteit van advocaten en daarom van het grootste belang. Iedere betrokkenheid van advocaten bij financiële malversaties dient te worden voorkomen. Dat is niet alleen in het algemeen belang, maar met name ook in het belang van de rechtzoekenden, de cliënten. Risico's moeten proactief worden opgespoord en als er toch incidenten optreden moeten die met krachtig reactief toezicht worden bestreden.

Het proactief opvragen van de financiële kengetallen van kantoren levert een belangrijke bijdrage aan een effectieve, efficiënte en uniforme uitvoering van het financieel toezicht. Zoals hiervoor al werd opgemerkt behoort het opvragen van de financiële kengetallen in Oost-Brabant inmiddels tot het standaard arsenaal van de deken.

“Meten is weten” luidt het gezegde. De kengetallen leveren informatie op die het voor de deken mogelijk maakt vroegtijdig inzicht te verkrijgen in de financiële situatie van kantoren. De continuïteit van kantoren kan worden beoordeeld en de deken kan zo nodig actie ondernemen. Door het opvragen en analyseren van financiële kengetallen van alle kantoren beschikt de deken over feitelijke gegevens, waardoor objectief inzicht ontstaat in (de ontwikkeling van) de financiële positie en de mogelijk daarmee samenhangende

risico's van de volledige populatie kantoren binnen het arrondissement Oost-Brabant. Dat leidt uiteindelijk tot effectiever en efficiënter toezicht.

Vanaf 2019 worden de kengetallen overigens geautomatiseerd aangeleverd bij de Unit FTA.

Door het opvragen van de financiële kengetallen kan de deken risico-gestuurd toezicht houden.

Na analyse van de opgevraagde gegevens (alle aangeschreven kantoren verleenden hun medewerking) door de unit FTA vindt terugkoppeling plaats door de unit naar de deken. Er wordt gewerkt met groene, oranje en rode vlaggen. Kantoren die een groene vlag hebben, worden voorsnog niet nader onderzocht. Kantoren met oranje en rode vlaggen daarentegen worden door de deken nader beoordeeld. Een oranje vlag betekent dat er mogelijk iets aan de hand is; een rode vlag impliceert dat er in beginsel reden tot zorg bestaat; meestal moet er nader onderzoek volgen. Soms heeft de deken deze kantoren al anderszins op zijn netvlies, soms ook beschikt de deken over achtergrondinformatie waardoor de aanvankelijke zorg als gevolg van de kleur vlag wordt genuanceerd of zelfs geheel weggenomen. Er hoeft dan geen nader onderzoek plaats te vinden. Soms wordt aan het betreffende kantoor om nadere informatie gevraagd, die ook er toe kan leiden dat de zorgen worden weggenomen. Indien noodzakelijk, worden de gegevens van het betreffende kantoor door de deken met unit FTA besproken en in het voorkomende geval leidt dat tot een beperkt of volledig kantoorbezoek, en soms - in het verlengde daarvan - tot verder periodieke monitoring van het betreffende kantoor. In onze balie was het zo dat diverse kantoren die uit de kengetallen voortkwamen al stonden ingepland voor een kantoorbezoek alvorens het signaal inzake de kengetallen volgde. De unit FTA werkt momenteel aan een beoordelingskader waarbij normen dan wel ratio's worden geformuleerd aan de hand waarvan de opgevraagde kengetallen meer objectief kunnen worden getoetst. Wanneer door alle dekens dezelfde ratio's worden gehanteerd, komt dat de uniformiteit van het pro-actieve toezicht vanzelfsprekend ten goede.

In Oost-Brabant zijn in 2019 23 nadere onderzoeken gedaan naar aanleiding van de uitkomsten van het opvragen van deze kengetallen. Er werd aanvullende informatie of aanvullende financiële stukken opgevraagd, dan wel werden telefonische of persoonlijke gesprekken gevoerd. Een aantal kantoren zal gemonitord blijven. Een enkeling heeft aangegeven zich n.a.v. de uitkomst van de pilot kengetallen uit te laten schrijven.

Ad 2. Omdat witwassen een maatschappelijk onaanvaardbare activiteit is, hebben de dekens voor dit onderwerp ook in 2019 weer veel aandacht gehad.

In 2018 leidde deze aandacht al tot een tweetal beleidsregels, te weten de "Beleidsregel Toezicht Wwft 2018" en de "Beleidsregel Bestuurlijke Handhaving Wwft 2018". Nadien zijn daar de modellen voor risicobeleid voor grote, middelgrote en kleine kantoren aan toegevoegd (noodzakelijk i.v.m. de implementatie eind juli 2018 van de vierde Europese Anti Witwas Richtlijn).

Het is en blijft van groot belang dat advocaten zich niet alleen bewust zijn van het bestaan van de Wwft, maar uiteraard ook op de hoogte zijn van de inhoud van de Wwft, ook al zal voor veel advocaten gelden dat zij niet of nauwelijks met de Wwft in aanraking komen (omdat zij immers veelvuldig procederen en de Wwft door de zogenaamde procesvrijstelling niet van toepassing is in geval van procedures), dan wel omdat zij geen werkzaamheden verrichten die onder de Wwft vallen.

Waar het echter om gaat, is dat advocaten zich er van bewust moeten zijn dat dienstverlening van kleur kan verschieten en dit met zich kan brengen dat de Wwft in een bepaalde situatie aanvankelijk (i.v.m. die procedure) niet van toepassing was, maar in verband met verschuiving van de advisering plotseling wel van toepassing kan worden. Het is van belang dat advocaten zich dit realiseren en dus op de mogelijke toepassing van de Wwft alert zijn en vervolgens over protocollen beschikken teneinde daar op de juiste wijze mee om te gaan. Om die reden hecht de orde Oost-Brabant er aan om jaarlijks in ieder geval ten minste één keer een cursus te organiseren waarbij het onderwerp Wwft aan de orde wordt gesteld. Inmiddels is het tweejaarlijks volgen van een Wwft-cursus voor advocaten overigens verplicht gesteld.

Afgelopen jaar vond de door de balie Oost-Brabant georganiseerde Wwft-cursus plaats te Eindhoven op 29 augustus 2019.

Verder werd in onze balie nadere invulling gegeven aan dit speerpunt door bij kantoorbezoeken extra aandacht te geven aan de vraag of het risicobeleid op juiste wijze op schrift was gesteld, terwijl uiteraard ook in Oost-Brabant is meegedaan met het in samenwerking met de unit FTA opgezette landelijke thema-onderzoek Wwft. In dat verband zijn 3 kantoren geselecteerd die via de CCV hadden aangegeven dat zij Wwft-zaken behandelen, dan wel kantoren van wie bij ons bekend was dat dit het geval is. Bij deze kantoren vindt een uitvoerig kantoorbezoek, speciaal gericht op de naleving van de Wwft-verplichtingen, plaats.

De uitkomsten van (landelijke) thema-onderzoek worden circa mei 2020 verwacht.

Ad 3. Het aantal eenmanskantoren groeit gestaag. Deze relatief grote groep “éénpitters” kan - zo is de dekens gebleken - om verschillende redenen (extra) kwetsbaar zijn, zoals:

- De eenmanskantoren die op hun website kenbaar maken dat zij op (zeer) veel rechtsgebieden werkzaam zijn. Een advocaat dient vakbekwaam te zijn op de rechtsgebieden waarop hij zich profileert en voor de rechtzoekende dient helder te zijn op welke rechtsgebieden de advocaat die wordt ingeschakeld, is gespecialiseerd. Niet voor niets is in 2018 de wijzigingsverordening kwaliteitsbevorderende maatregelen aangenomen, die met ingang van 1 januari 2019 in werking is getreden. Advocaten moeten zich thans na hun stage verplicht laten registreren in een vernieuwd rechtsgebiedenregister en deze registratie bekendmaken. Advocaten dienen zich te registreren op minimaal één en maximaal vier van de 33 hoofdrechtsgebieden.
- De “geïsoleerde” eenmanskantoren. Hieronder worden verstaan advocaten van eenmanskantoren die weinig tot niet aan activiteiten van de balie deelnemen, weinig tot geen contact met collegae hebben en het wiel **opnieuw zelf willen uitvinden**. Dit kan leiden tot achterblijvende kwaliteit en onvoldoende op de hoogte zijn omtrent de regelgeving voor advocaten.
- Advocaten die vanuit een groot kantoor waar alles qua kantoororganisatie voor hem / haar werd geregeld een eenmanskantoor starten waar hij / zij plots alles zelf moet regelen. Deze “nieuwe” eenmanskantoren kunnen kwetsbaarder zijn, door de overgang van samen met velen kantoor houden naar alleen kantoor houden.

Daarnaast kunnen financiële risico's ontstaan door een (te) grote afhankelijkheid van een grote cliënt en/of van de gefinancierde rechtsbijstand.

In Oost-Brabant groeit het aantal éénpitters bovengemiddeld. Het derde speerpunt kreeg gestalte doordat wij ons bij de jaarlijkse cyclus kantoorbezoeken met name hebben gericht op de eenmanskantoren. In de gesprekken met deze advocaten tijdens de kantoorbezoeken is gewezen op de kwetsbaarheid die in zijn algemeenheid bestaat voor éénpitters. Er wordt stelselmatig gewezen op mogelijke risico's in geval van onvoldoende kennis op het gebied van bijvoorbeeld de Wwft en daarmee samenhangend het gebruik van de derdengeldenrekening. Wij hameren op het belang van het periodiek volgen van Wwft-cursussen, het waar mogelijk afschaffen van de derdengeldenrekening en het met het oog op de op 1 maart 2020 in werking getreden wetgeving (denk ook aan intervisie en gestructureerd collegiaal overleg) aansluiten bij of contact zoeken met andere kantoren teneinde feedback te krijgen.

Die feedback kan bestaan uit peer review, intervisie of gestructureerd intercollegiaal overleg.

Hoewel deze wettelijke verplichting in 2019 nog niet gold, zijn advocaten wel al uitdrukkelijk gewezen op deze aanstaande verplichtingen en werden zij aangemoedigd om reeds vooruitlopend op inwerkingtreding van deze nieuwe bepaling hiermee aan de slag te gaan.

In de gesprekken met deze advocaten bespreken wij ook wat de risico's zijn van te grote afhankelijkheid van gefinancierde rechtsbijstand of één enkele cliënt en zoeken

wij naar oplossingen hiervoor. Verder wordt in ons arrondissement gewerkt aan een opzet voor het zogenaamde "kleine kantoren-overleg".

In Oost-Brabant werden van de 42 bezoeken in 2019 30 bezoeken bij eenmanskantoren afgelegd.

Het op risico-gestuurde wijze houden van toezicht heeft tot effect dat de beschikbare middelen worden ingezet op de plekken waar dat het meest noodzakelijk is. Daarmee wordt de kans op ongelukken aanzienlijk verkleind. Toezicht kan echter uit de aard van de zaak nooit 100% dekkend zijn; er kan zich altijd iets onvoorziens voordoen. In die gevallen moet er (repressief) worden ingegrepen. Dat gebeurt dan vanzelfsprekend, bijvoorbeeld doordat een dekenbezwaar wordt ingediend, waarbij op basis van in 2019 ontwikkeld beleid steeds speciale aandacht voor de recidive bestaat.

Het proactieve toezicht heeft resultaat opgeleverd. De laatste jaren is nauwelijks tot geen sprake van grote incidenten geweest en bij advocaten is sprake van een toegenomen bewustheid van het belang van een goede kantoororganisatie en het vergroten van kennis, die de kwaliteit van het werk ten goede komt. En dat is weer in het belang van de rechtszoekenden.

III Klachtbehandeling

In het kalenderjaar 2019 kwamen 179 klachten op het bureau binnen. Dat aantal is uit te splitsen in 177 klachten over advocaten van onze balie en 2 klachten over andere deken. Ook hier geldt dat voor de cijfermatige onderbouwing en de uitsplitsing naar aard van de zaken verwezen wordt naar het landelijke Jaarverslag.

Van belang is om op te merken dat bij klachten sprake is van een 100%-aanpak: alle klachten die worden ingediend worden in behandeling genomen en onderzocht.

De beide stafjuristen (Karin de Meij en Anita Land) zijn in eerste instantie verantwoordelijk voor een goed verloop van de behandeling van de klachten.

In het ressort 's-Hertogenbosch is met de Raad van Discipline de afspraak gemaakt dat de deken in alle gevallen een dekenstandpunt innemen naar aanleiding van een ingediende klacht. Dat gebeurt derhalve ook indien klagers uitdrukkelijk vragen om een klacht na instructie direct door te sturen naar de Raad van Discipline. Wij doen dat niet, om de simpele reden dat de Raad van Discipline het dossier in dat geval retourneert. Dat betekent dat in het arrondissement Oost-Brabant steeds onderzoek wordt ingesteld naar aanleiding van de ingediende klacht.

Procedureel betekent dit dat de beklagde advocaat de gelegenheid krijgt om op de klacht te antwoorden, waarna in nagenoeg alle gevallen repliek en dupliek wordt toegestaan. De klachten worden bij binnenkomst door de stafjuristen samengevat en die samenvatting moet door de klager worden geaccordeerd. Daarmee worden de omvang en het bereik van de klacht gekaderd. Dat heeft het grote voordeel dat in ieder geval duidelijkheid bestaat omtrent waarover precies wordt geklaagd. Indien de klacht niet volledig is of onvoldoende onderbouwd, zal altijd om nadere informatie worden gevraagd. Dat geldt ook indien het antwoord van de beklagde advocaat daartoe aanleiding geeft.

In alle gevallen die daarvoor in aanmerking komen, wordt bekeken of de klacht via bemiddeling kan worden opgelost. Daartoe hebben de stafjuristen veelvuldig overleg met de deken.

Alle klachten worden voorzien van een dekenstandpunt. Die standpunten worden hetzij door mijzelf, hetzij door een van de twee stafjuristen opgesteld. De verdeling van de dossiers voor het maken van een dekenstandpunt vindt in beginsel plaats op volgorde van binnenkomst. De verdere verdeling van de klachtdossiers is willekeurig.

Wel maakt ondergetekende in ieder geval de dekenstandpunten in de klachtdossiers die ingewikkelder zijn, dan wel waarin dat anderszins aangewezen is. De stafjuristen stellen een concept-dekenstandpunt op in het dossier dat het eerst aan de beurt is. Er wordt overigens geen dekenstandpunt verzonden, zonder mijn instemming. Dat betekent derhalve dat ieder klachtdossier met mij wordt besproken en dat ik ieder concept-

dekenstandpunt eerst beoordeel. Ik draag daarom voor alle uitgaande dekenstandpunten volledige verantwoordelijkheid.

In het afgelopen jaar werd 6,1 % van de klachtdossiers uit het ordejaar 2019 op verzoek van de klagers doorgestuurd naar de Raad van Discipline. Dat betreft 11 doorzendingen.

Daarnaast werden in 2019 nog 24 klachtdossiers uit het ordejaar 2018 aan de Raad van Discipline verzonden.

Waar nodig ben ik als deken uiteraard verschenen bij zittingen van de tuchtrechter, zowel bij de Raad van Discipline alsook bij het Hof van Discipline. In één geval hield de gang naar het Hof van Discipline verband met een beslissing van de raad van de orde houdende weigering om een beëdigingsverzoek in behandeling te nemen (artikel 4 Advocatenwet). Betrokkene deed tegen die beslissing (vruchteloos) beklag bij het Hof van Discipline. Daarnaast heeft een balielid zich naar aanleiding van een normoverdragend gesprek zelf laten schrappen van het tableau.

Tevens werden diverse 37 beslissingen op basis van artikel 13 Advocatenwet (aanwijzing advocaat) genomen en wees ik 6 advocaten aan in het kader van een geschillenregeling rechtsbijstandverzekering

IV Overige activiteiten

De functie van deken houdt naast het zijn van toezichthouder ook in het zijn van vraagbaak. In dit Jaarverslag kunt u lezen hoe vaak ik in het afgelopen jaar dekenadvies heb gegeven met betrekking tot diverse op de Gedragsregels gebaseerde, dan wel andersoortige vraagstellingen, zoals met betrekking tot het overleggen van confraternele correspondentie, het aanvragen van het faillissement van de eigen cliënt, conservatoire maatregelen, het verkrijgen van andere zekerheid, tegenstrijdige belangen etc. etc. Ook benaderen advocaten mij wanneer zij zich voor (morele) dilemma's gesteld zien. Ik wil benadrukken dat advocaten dit zeker ook moeten blijven doen.

Op periodieke basis vindt er overleg plaats met diverse personen en instellingen. Ik noem in dit verband het periodieke overleg met de President van de rechtbank en de Hoofdofficier van Justitie, dat in beginsel iedere zes tot acht weken plaatsvindt.

De lijnen tussen het presidium van de rechtbank, de leiding van het arrondissementsparket en de deken zijn in Oost-Brabant kort. Indien noodzakelijk weten wij elkaar per mail of telefonisch te vinden. Eventuele problemen die gepaard gaan met spoed kunnen te allen tijde en snel worden besproken.

Vast onderwerp van de agenda bij de bespreking met de President is het functioneren van advocaten en rechters. Signalen over advocaten worden door de President met mij gedeeld. De uitkomst van de hiervoor genoemde klachtzaak bij de Hoge Raad, naar aanleiding van een door een president aan de deken doorgegeven signaal, zal ervoor zorgen dat een mogelijke terughoudendheid bij het melden van signalen niet meer zal voorkomen.

Een soortgelijk contact bestaat ook met de Hoofdofficier van Justitie. Ook hier geldt dat een vast onderdeel van de agenda is "signalen over niet functionerende advocaten". Er wordt in het voorkomende geval door mij op dezelfde wijze gereageerd als op signalen die ik van de rechtbank ontvang. Signalen van de zijde van de Hoofdofficier worden opgepakt en leiden altijd tot onderzoek.

De contacten met de President en de Hoofdofficier zijn prettig en informeel en uiteraard zakelijk wanneer dat nodig is.

In een concrete tuchtzaak (een vervolg op een eerdere tuchtzaak tegen dezelfde advocaat), die uiteindelijk tot een dekenbezwaar heeft geleid, vond op dossierniveau informatie-uitwisseling plaats.

Ook in 2019 ontving ik diverse signalen van deze ketenpartners.

Naast deze ketenpartners is het in 2019 ook voorgekomen dat er een signaal van het Hof van Discipline volgde.

In het verleden is in nieuwsbrieven aan de balie al eens uiteengezet hoe de werkwijze is in geval van melding van een bedreiging van een advocaat bij de deken.

Op 18 september 2019 vond de verschrikkelijke aanslag plaats op onze Amsterdamse confrère Derk Wiersum. Het is ook in 2019 voorgekomen dat advocaten mij hebben benaderd in verband met het feit dat zij door personen werden bedreigd. Het aantal meldingen lijkt na de dood van Derk Wiersum toe te nemen. Ik heb steevast gewezen op het betreffende protocol, dat overigens inhoudt dat de Hoofdofficier wordt geïnformeerd bij een serieuze bedreiging. De eis wordt gesteld dat een duidelijke schets van de betreffende casus wordt gemaakt en dat de advocaat in kwestie bereid is om aangifte te doen.

In de Nieuwsbrief is nogmaals uitdrukkelijk vermeld wat te doen in geval van bedreiging. Daarin is ook aangegeven dat de NOvA in nauw contact staat met de Nationaal Coördinator Terrorisme bestrijding en Veiligheid (NCTV) en dat advocaten ook rechtstreeks bedreigingen bij de NOvA kunnen melden. Tevens is er een werkgroep opgericht waarin de beveiliging van de beroepsgroep wordt besproken met de NCTV. Ik maak als (mede-)voorzitter van het dekenberaad deel uit van deze werkgroep.

In 2019 ben ik door vijf advocaten benaderd i.v.m. bedreiging. In twee gevallen is de Hoofdofficier benaderd. Periodiek wordt door mij deelgenomen aan het zogenaamde Arrondissementaal Justitieel Beraad (AJB). Dit beraad is een op initiatief van het Openbaar Ministerie in het leven geroepen overleg tussen het Openbaar Ministerie en zijn ketenpartners. Daarbij schuiven o.a. burgemeesters, directeurs van PI's, functionarissen van de Politie, de Reclassering, Jeugdzorg etc. aan. De vergaderingen van het AJB vinden vier keer per jaar plaats.

Naast overleg met de bovengenoemde instanties vindt er minimaal één keer per jaar overleg plaats met de Raad voor Rechtsbijstand, terwijl ook met de Raad diverse malen tussen de bedrijven door over specifieke dossiers contact heeft plaatsgevonden. De contacten met de Raad voor Rechtsbijstand zijn laagdrempelig en zeer nuttig. Met de Raad is ook een protocoluitwisseling gegevens gesloten.

In juli 2019 vond ook overleg plaats met het presidium van het gerechtshof en de hoofdadvocaat-generaal. Dit overleg wordt gevoerd samen met de andere zuidelijke dekens. Voor de contacten tussen ondergetekende en de president van het gerechtshof geldt ook dat we elkaar weten te vinden wanneer er signalen zijn over advocaten. De lijnen zijn kort en het is verder praktisch dat het bureau van de orde van advocaten in de directe nabijheid van het Paleis van Justitie is gevestigd. Tijdens dat overleg worden in het bijzonder organisatorische aspecten besproken.

Op 9 mei 2019 woonde ik daarnaast samen met mijn collega-dekens uit Limburg en Zeeland-West-Brabant de Jaarvergadering van de Raad van Discipline in Hilvarenbeek bij.

Voorafgaand aan de vergadering voerden de dekens het traditionele overleg met de voorzitter en ondervoorzitters van de Raad. Wij woonden vervolgens de presentatie van mevrouw R.L. Herregodts bij over haar promotieonderzoek "Gemeenschappelijke normen voor vertrouwensberoepen" en nadien waren wij te gast bij de aansluitende borrel en het diner.

Maandelijks zit ik vanzelfsprekend als deken de vergaderingen van de raad van de orde voor. Eén keer per jaar vergadert de raad tijdens de Beleidsdagen in het buitenland.

Tijdens die beleidsdagen worden onderwerpen besproken waarvoor op de reguliere vergadering onvoldoende tijd is om die diepgaander te bespreken. Daarnaast leveren deze Beleidsdagen een belangrijke bijdrage aan de onderlinge cohesie. Om die reden is ook gekozen om de beleidsdagen in het buitenland te doen plaatsvinden. In de periode 10 tot en met 14 april 2019 verbleven wij in Portugal (Faro). Op 14 oktober 2019 werd voorts nog een extra Beleidsdag belegd. Deze werd gecombineerd met de reguliere oktobervergadering.

Binnen de raad van de orde vervul ik naast de functie van deken ook die van portefeuillehouder strafrecht. In die laatste hoedanigheid neem ik periodiek deel aan het overleg van de commissie strafrecht bij de rechtbank en de (ressorts)commissie

strafrecht bij het gerechtshof. Aan deze commissies wordt deelgenomen door leden van de zittende magistratuur, het Openbaar Ministerie en de advocatuur. Er wordt in beginsel niet over individuele zaken gesproken, maar over algemene kwesties, met name van organisatorische aard.

De commissies kwamen het afgelopen jaar ieder één keer bijeen. Van hetgeen wordt besproken, wordt via het BBOB (Baliebulletin Oost-Brabant) en/of via de Nieuwsbrief mededeling gedaan aan de balie.

Ik neem uiteraard maandelijks deel aan het dekenberaad te Utrecht. Op 19 oktober 2019 vond daarnaast nog de jaarlijkse beleidsdag van het dekenberaad plaats, eveneens in Utrecht. Het dekenberaad wordt door mij als buitengewoon nuttig ervaren. In het dekenberaad komen vele zaken aan de orde. Met name wordt getracht om geharmoniseerd beleid te ontwikkelen, maar tevens biedt het dekenberaad een podium waarop de dekens onderling ervaringen kunnen uitwisselen en elkaar vragen kunnen stellen over onderwerpen die hen bezig houden. Bij de reguliere vergaderingen zijn soms ook de landelijk deken en de algemeen secretaris van de NOvA aanwezig. Voorheen kwamen de dekens ook nog een aantal keren per jaar voorafgaand aan de reguliere vergaderingen in Utrecht bij elkaar. In dat kleinere verband werden dan kwesties besproken die de dekens alleen met elkaar wensen te bespreken. Dat had voor een deel te maken met de aanwezigheid van de landelijk deken bij de reguliere vergadering; de landelijk deken is namelijk tevens voorzitter van het College van Toezicht en het was soms praktischer om bepaalde onderwerpen buiten aanwezigheid van de algemeen deken in zijn hoedanigheid van voorzitter van het College van Toezicht te bespreken. Dit voorkwam dat bij bespreking in de reguliere vergadering de landelijk deken telkens de vergaderruimte moet verlaten. Ook die bijeenkomsten werden als zeer waardevol ervaren. Nu de algemeen deken niet meer standaard bij de vergaderingen aanwezig is, is het niet langer noodzakelijk om dit soort "voorvergaderingen" te beleggen.

Sinds 1 april 2018 vervul ik samen met mijn Noord-Hollandse collega mr. Monique Brink het duo-voorzitterschap van het dekenberaad. Dat brengt heel veel extra werkzaamheden met zich mee. De voorzitters zijn steeds eerste aanspreekpunt en vertegenwoordigen de elf regionale dekens naar buiten. Zo overleggen wij met het ministerie van J & V, met de Belastingdienst, met de Raad voor Rechtsbijstand en met de voorzitter van het Hof van Discipline, maar ook met de NOvA. Er is regelmatig contact met de landelijk deken en de algemeen secretaris, maar bijvoorbeeld ook met de unit FTA en de afdeling communicatie.

De voorzitters voeren circa een keer per zes weken overleg met het College van Toezicht. Ook in het afgelopen kalenderjaar hebben Monique Brink en ik ons weer namens de dekens bezig gehouden met de naderende evaluatie van de Advocatenwet. Het is immers voor de dekens zinvol om ook een eigen visie te ontwikkelen op hoe met name het toezicht er na de evaluatie zou moeten uitzien. In het kader van de evaluatie kunnen de dekens dan met zinvolle suggesties ter verbetering te komen. De voorzitters hebben in dat verband een voortrekkersrol, maar de dekens komen uiteindelijk gezamenlijk tot een standpuntbepaling.

Ik was in mijn rol van voorzitter aanwezig bij een professionele ontmoeting tussen de zittende magistratuur, het OM en de balie, waarbij de problematiek betreffende een efficiënt verloop van mega-strafzaken bij de concentratierechtbanken werd besproken.

Op 10 januari 2019 vond de druk bezochte nieuwjaarsreceptie plaats in Brasserie Restaurant Bolwerk te 's-Hertogenbosch. De dag daaraan voorafgaand stond in het teken van de landelijke acties in het kader van de gefinancierde rechtsbijstand. Op 9 januari 2019 verzamelde zich een groot aantal advocaten op het plein voor het Paleis van Justitie, dat door mij kort werd toegesproken. De actie was even sereen als nuttig. De aanwezigheid van protesterende advocaten is landelijk niet onopgemerkt gebleven.

Op 29 augustus 2019 werd de zogenaamde nazomerborrel georganiseerd, welke werd voorafgegaan door de Wwft-cursus.

Eens per kwartaal probeer ik bij de zogenaamde Kick Off-redactievergadering van het Baliebulletin Oost-Brabant, dat 4 keer per jaar verschijnt, te zitten. En evenzovele keren per jaar schrijf ik voor het BBOB het niet-redactionele dekenale voorwoord.

Op grond van de huidige Advocatenwet maakt de deken geen deel uit van het college van afgevaardigden. Wel schuif ik eens per kwartaal samen met de adjunct-secretaris aan bij het vooroverleg van de fractie 'Oost-Brabant van het college in de vorm van een werkontbijt. Alle vergaderstukken van de collegevergadering van de week daarop worden dan besproken. Dat overleg is buitengewoon nuttig. Wij kunnen elkaar over en weer op de hoogte brengen van actuele zaken. Uiteraard wordt ook gesproken over standpunten die door de Bossche fractie worden ingenomen met betrekking tot allerlei onderwerpen. Dit jaar stonden weer diverse onderwerpen op de agenda, zoals bijvoorbeeld de Beroepsopleiding 2020.

Daarnaast vindt ook periodiek overleg met het bestuur van de Jonge Balie plaats en werd de algemene ledenvergadering van de Jonge Balie in april bijgewoond.

In verband met de jaarlijks te organiseren Oost-Brabantse Pleitwedstrijden (OBPW) vond gedurende het jaar overleg plaats met (de voorzitter van) de commissie OBPW.

Het jaarlijkse gesprek met het College van Toezicht vond afgelopen jaar door omstandigheden niet, zoals te doen gebruikelijk is, plaats op ons eigen bureau in 's-Hertogenbosch, maar in Utrecht en wel op 28 juni 2019. Inge Minkenberg en ik spraken met de voorzitter, mr. J.G.F. (Johan) Rijlaarsdam en dr. J.J.M. (Jeroen) Kremers, kroonlid. Wij bereiden een dergelijk bezoek elke keer grondig voor, omdat het College vele vragen stelt en het College ook geïnteresseerd is in het reilen en zeilen binnen ons arrondissement. Tevens worden daarbij ook vergelijkingen met andere arrondissementen gemaakt en besproken.

Het dekenaat heeft tot slot ook diverse ceremoniële aspecten. In de eerste plaats waren er 4 beëdigingszittingen voor stagiaires en herintreders in 2019. Wij proberen die zittingen altijd zo leuk mogelijk te maken en besteden daarom de nodige tijd aan de voorbereiding. Iedere beëdigde advocaat wordt door mij aan het publiek voorgesteld, waarbij wij gebruik maken van een projectiescherm waarop afbeeldingen worden getoond. Eveneens werden op 2 data stageverklaringen uitgereikt. Met name bij het uitreiken van de stageverklaring wordt op uitdrukkelijk verzoek van de Jonge Balie veel meer persoonlijke aandacht besteed aan de persoon van de stagiaire en de samenwerking met de patroon. Per sessie worden gemiddeld aan zo'n 25 advocaten stageverklaringen uitgereikt. Deze bijeenkomsten vinden doorgaans aansluitend aan de vergadering van de raad van de orde plaats. Ook reikte ik aan een aantal advocaten dat verhinderd was om bij de uitreiking aanwezig te zijn, persoonlijk in het bureau van de orde de stageverklaring uit.

Ik sprak namens de balie op installatiezittingen voor rechters en/of officieren en voor raadsheren bij respectievelijk de rechtbank en het gerechtshof. Ik probeer waar mogelijk aandacht te besteden aan de jubilarissen in ons arrondissement door hen op de dag van het betreffende jubileum te bellen.

Helaas lukt dat door omstandigheden niet altijd, waarvoor excuses aan hen die het aangaat.

Tijdens de Jaarvergadering op 28 maart 2019, in het Natlab te Eindhoven, is aan 6 advocaten die 40 jaar advocaat waren, een baret uitgereikt. Aan 18 advocaten, die 25 jaar in het vak zaten werd een bef uitgereikt, met daarop de naam en het jaar van beëdiging geborduurd.

Ik wijs diverse malen per jaar advocaten aan op basis van artikel 13 van de Advocatenwet (37 keer) en tevens doe ik hetzelfde in verband met de geschillenregeling van rechtsbijstandsverzekeraar ARAG en Stichting Klaverblad Rechtsbijstand (6 keer). Daarnaast is sprake van contacten met andere arrondissementen zowel in binnen- als buitenland. Ik bezocht het afgelopen jaar onder andere de Amsterdamse dekendagen en ik was aanwezig bij het door de NOVA georganiseerde Gerbrandy-debat.

Het hierboven genoemde overzicht is zeker lang niet uitputtend. Naast genoemde activiteiten zijn er ook nog de vele bemiddelingsgesprekken en maak ik deel uit van de zogenaamde Kleine Commissie, die zich bezighoudt met allerlei stageaangelegenheden. Die commissie vorm ik met de portefeuillehouder opleidingen mr. Joris Geuze, de portefeuillehouder stagiaires mr. Hanneke Zandvoort en adjunct-secretaris Inge Minkenberg.

Het is overigens ook niet mijn bedoeling om volledig te zijn. Wel hoop ik met dit verslag inzicht te geven in een belangrijk deel van mijn activiteiten. De balie heeft er recht op om te weten waarmee ik mijn dagen gemiddeld genomen vul.

Ik kan zeggen dat het dekenaat anno heden een fulltime functie betreft. Daarbij komt dus sedert april 2018 ook nog het voorzitterschap van het dekenberaad, terwijl ik ook nog een eigen kantoor heb. Ik kom echter nog slechts zeer sporadisch toe aan mijn eigen praktijk.

De werkzaamheden van het dekenaat kenmerken zich in hoge mate door een hoog ad hoc gehalte. Er gebeuren bijna elke dag onvoorziene dingen, die steeds ook weer veel tijd kosten. Mede daardoor is en blijft het dekenaat een buitengewoon afwisselende, interessante, eervolle en uitdagende functie, die ik ook in 2019 weer met heel veel genoegen heb mogen vervullen.

In 2018 ben ik door u herkozen voor een termijn van vier jaar. Voor het in mij gestelde vertrouwen ben ik de balie veel dank verschuldigd. Ik zal mijn werk de resterende twee jaar van deze 2^e termijn met dezelfde inzet vervullen.

Eerder in dit verslag schreef ik al dat vanuit het dekenberaad en de NOVA de ogen inmiddels gericht zijn op de naderende evaluatie van de Advocatenwet. Het toezichtmodel, zoals dat thans in de advocatuur functioneert, zal worden geëvalueerd en door het ministerie zal moeten worden beoordeeld of dat model in praktijk op voldoende wijze functioneert.

U zult mij niet horen zeggen dat er geen verbeteringen mogelijk zijn, maar ik ben wel van oordeel dat de diverse dekenen in de afgelopen vijf jaar hun uiterste best hebben gedaan om het toezicht op advocaten zo goed als mogelijk vorm te geven. Wij hebben inmiddels enorme stappen voorwaarts gemaakt, maar het kan nog steeds beter en met name effectiever. Maar daarvoor zullen vermoedelijk enkele wetswijzigingen nodig zijn.

Ik persoonlijk zou het zeer onwenselijk vinden wanneer aan het huidige toezichtmodel wordt gesleuteld. Een externe toezichthouder zal met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid geen verbetering betekenen. En dat niet alleen om principiële redenen, die samenhangen met het bijzondere karakter van onze beroepsgroep, waarbij in het bijzonder moet worden gedacht aan onze geheimhoudingsverplichting. De deken kent immers de meeste van zijn baliegenoten en dat geeft hem in de dagelijkse praktijk van het toezichthouden een enorme voorsprong op een externe toezichthouder, met wie bepaalde informatie door advocaten naar mijn bescheiden inschatting nooit zal worden gedeeld. En de balie zelf dient zich tot slot te realiseren dat een alternatief toezichtmodel (met een externe toezichthouder) iedere advocaat uiteindelijk veel meer geld gaat kosten dan thans het geval is.

Tot slot:

Ik hecht er aan om op deze plaats op te merken dat de hoeveelheid werk voor het bureau van de orde en voor de deken ook in 2019 weer enorm is toegenomen.

Er komen ieder jaar weer steeds meer taken op ons af. Een goede organisatie is absoluut noodzakelijk om al die werkzaamheden in goede banen te leiden. Alleen al het afleggen van de circa 45 kantoorbezoeken kost enorm veel tijd. Die kantoorbezoeken moeten worden voorbereid (een goede voorbereiding is immers het halve werk en die voorbereiding gebeurt zeer grondig door de adjunct-secretaris en de stafjuristen) en vervolgens moeten die bezoeken worden afgelegd, waarna vervolgens daarvan weer verslag moet worden gedaan.

Tot slot moet er op worden toegezien dat de verbeterpunten worden opgevolgd. Zoals gezegd, werden in 2019 in verschillende combinaties door leden uit de raad van de orde maar liefst 42 kantoorbezoeken afgelegd, waarvan een deel ook door ondergetekende voor zijn rekening werd genomen, tezamen met de adjunct-secretaris.

Maar er zijn uiteraard tal van andere werkzaamheden die moeten worden uitgevoerd. Dat werk kan de deken natuurlijk niet alleen doen. Ook het afgelopen jaar kon ik gelukkig weer rekenen op de niet aflatende steun van de zijde van de leden van de raad van de orde en van de medewerkers van het bureau.

Het vele werk is voor de balie niet altijd even goed zichtbaar, maar neemt u van mij aan dat er snoeihard wordt gewerkt ten behoeve van u allen. Eigenlijk zou iedereen eens een dagje op het bureau moeten meelopen om het met eigen ogen te aanschouwen. U zou er zo maar van kunnen schrikken!

Ik wil iedereen voor zijn of haar ondersteuning heel hartelijk bedanken. Dank voor de grote inzet, voor de professionaliteit, maar ook voor de kameraadschap! Een persoon wil ik op deze plaats in het bijzonder danken en dat is mijn trouwe adjunct-secretaris Inge Minkenberg, met wie ik elke dag intensief samenwerk. Inge legt een ongekende werklust aan de dag en zij is altijd goed gehumeurd. Zij is een fantastische adjunct! Inge is een verbinder pur sang en zorgt ervoor dat iedereen binnen het bureau als een hecht team functioneert. Dat zorgt voor een geweldige sfeer binnen het ordebureau. Chapeau daarvoor!

Het zal u niet verbazen dat het voor mij andermaal een grote eer en genoegen was om in het afgelopen jaar 2019 uw deken te mogen zijn.

's-Hertogenbosch, 4 maart 2020

**mr. Jan Frederik Schnitzler,
deken**

**Jaarvergadering
van 28 maart 2019
–
Natlab**

FINANCIËEL VERSLAG 1 JANUARI 2019 T/M 31 DECEMBER 2019 EN BEGROTING

**mr. Hugo Nieuwenhuizen,
penningmeester**

FINANCIËEL VERSLAG ORDEJAAR 2019 ORDE VAN ADVOCATEN OOST-BRABANT

Inleiding / ontwikkelingen boekjaar 2019

Financieel verslag 1 januari 2019 tot en met 31 december 2019

Het boekjaar 2019 is anders verlopen dan we hadden begroot. Het verschil tussen de begroting en de uiteindelijke resultaten was ongeveer € 53.000,--; er was een negatief resultaat begroot van € 30.140,-- en er is een positief resultaat van € 23.621,-- gerealiseerd. Het aantal advocaten was behoorlijk wat hoger dan begroot. De algemene lasten en lonen waren ook hoger dan begroot, maar het verschil was uiteindelijk positief, zoals uit de vergelijking van de begroting en de realisatie blijkt.

De begroting 2020 en de realisatie over 2018 en 2019 zijn hierna opgenomen.

Omschrijving	Begroting Orde van Advocaten Oost-Brabant			
	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting
	2018	2019	2019	2020
Bruto lonen	-250.756	-250.000	-275.738	-285.000
Mutatie reservering vakantiegeld	980	-1.000	-910	-1.000
Mutatie reservering vakantiedagen	-4.966	0	-11.199	0
Sociale lasten	-44.136	-45.000	-48.763	-49.000
Pensioenlasten	-16.230	-18.500	-18.116	-18.500
Ziekengeldverzekering	-1.209	-1.500	-1.135	-1.500
Kantinekosten	-957	-1.000	-1.161	-1.000
WKR	-1.450	-1.500	-450	-1.500
Reiskostenvergoedingen	-19.728	-15.000	-14.759	-15.000

Opleidingskosten	0	0	-382	0
Arbodienst	-1.073	-1.375	-857	-1.375
Restitutie ziekengeld	0	0	9.631	0
Overige personeelskosten	-1.491	-1.000	-558	-1.000
Personeelskosten	-341.016	-335.875	-364.397	-374.875
Huur onroerende zaak	-725	-685	-572	-685
Belastingen/heffingen	-1.400	-1.500	-1.498	-1.500
Energiekosten	-4.480	-3.000	-3.711	-4.000
Schoonmaakkosten	-3.463	-4.500	-4.898	-5.000
Containerkosten	-247	-250	-502	-250
Onderhoud gebouw	-154	-750	-2.415	-750
Beveiligingskosten	-1.217	-400	-417	-400
Overige huisvestingskosten	-1.235	-1.800	-1.401	-1.500
Huisvestingskosten	-12.921	-12.885	-15.414	-14.085
Contributies en abonnementen	-264	-100	-1.346	-100
Onderhoud inventaris	-1.004	-500	-713	-500
Huur inventaris	-2.773	-2.500	-2.773	-2.500
Telefoon- en internetkosten	-4.646	-4.500	-4.133	-4.500
Porti	-8.211	-7.500	-2.090	-4.500
Computerkosten	0	-1.000	-16.087	-2.000
Kantoorbenodigdheden	-2.593	-6.000	-6.351	-6.000
Kleine aanschaffingen	0	0	-1.160	0
Advieskosten inclusief verzekeringen	-4.302	-4.000	-1.663	-4.000
Accountantskosten	-10.345	-10.000	-7.744	-10.000
Afschrijving gebouwen	-7.423	-7.500	-7.423	-7.500
Afschrijving inventaris	-15.942	-18.000	-14.712	-15.000
Administratie- en beheerkosten	-57.503	-61.600	-66.195	-56.600
Onderzoekskosten extern	0	0	0	0
Extra automatiseringskosten Nederlandse Orde	-33.137	-98.000	-15.624	-30.000
Bijdrage Noodfonds	0	0	0	0
Automatiseringskosten Nederlandse Orde	-33.137	-98.000	-15.624	-30.000
Kosten Bossche Baliebulletin	-13.196	-23.000	-29.246	-23.000
Overige lasten Jonge Balie	-354	-3.500	0	-3.500
Geschenken advocaten	-330	-1.500	-600	-1.500
Kosten Orde activiteiten	-33.713	-27.500	-25.313	-27.500
Informatiedag inzake nieuwe advocatenwet	0	0	0	0
Jaarvergadering	-7.584	-8.500	-5.263	-8.500
Kosten cursussen	-388	-2.000	-5.414	-2.000
Buitenlandactiviteiten deken	0	0	0	0
Bijdrage Nederlandse Orde	-7.064	-4.000	-6.705	-7.000
Beleidsdagen buitenland	-9.430	-8.500	-4.016	-8.500
Kosten Orde activiteiten	-72.059	-78.500	-76.557	-81.500
Dekenvergoeding	-135.411	-140.000	-139.411	-142.500
Tijdelijke secretariële ondersteuning Deken	0	0	0	0
Dekenvergoedingen	-135.411	-140.000	-139.411	-142.500
Vergoeding Raad van de Orde	-84.632	-115.000	-114.630	-118.000
Vergoedingen Raad van de Orde	-84.632	-115.000	-114.630	-118.000

Bedrijfslasten	-736.679	-841.860	-792.228	-817.560
Rente- en bankkosten	-920	-850	-472	-500
Rente deposito	1.591	1.000	403	400
Rente dekenrekening	2.808	0	0	0
Rente lening Leeghwaterlaan	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Financiële baten en lasten	-6.521	-9.850	-10.069	-10.100
Inkomsten advertenties Bossche Baliebulletin	8.824	10.000	6.443	7.500
Hoofdelijke omslag	704.069	801.500	813.875	801.500
Cursusinkomsten	167	3.500	5.600	3.500
Donatie Fonds Bossche Orde van Advocaten	0	0	0	0
Netto omzet	713.060	815.000	825.918	812.500
Resultaat boekjaar	-30.140	-36.710	23.621	-15.160

Ondanks het positieve resultaat over 2019 wordt voor 2020 weer met een verlies rekening gehouden, zoals uit de rechter kolom blijkt. Naast de gebruikelijke kosten dient rekening te worden gehouden met de kosten van het dekenberaad, waar de automatiseringskosten in begrepen zijn. Die kosten worden gedeeltelijk per arrondissement en gedeeltelijk op basis van het aantal advocaten omgeslagen. Voor Oost-Brabant betekent dit dat wij 6,32 % van die kosten dragen, ofwel € 32.693,--.

Verder worden de salarissen en de kosten van de deken en de leden van de raad geïndexeerd met hetzelfde percentage als waarmee de stagiairesalarissen stijgen; dat is vrij fors in 2020, 2,7%. Dat alles leidt tot een begroot verlies van € 15.160,--, zoals hierboven te zien is. De liquide middelen van de orde belopen € 310.239,--; een dergelijk verlies zou dus gedragen kunnen worden. De resterende reserve is dan ongeveer gelijk aan 35% van de jaarlijkse begroting en dat lijkt redelijk.

Financiële bijdrage

Voorgesteld wordt om de jaarlijkse bijdrage voor 2020 vast te stellen op € 700,-- per advocaat, conform de begroting en het in rekening gebrachte voorschot en de voorlopige bijdrage voor 2021 op hetzelfde bedrag vast te stellen.

Volledige jaarrekening

Belangstellende leden van de orde kunnen de digitale versie van de volledige jaarrekening bij het bureau van de orde opvragen, via Lies van Etten (l.vanetten@advocatenorde-oostbrabant.nl).

Eventuele vragen kunnen aan ondergetekende (h.nieuwenhuizen@taylorwessing.com) worden gericht.

Eindhoven, 2 maart 2020

mr. Hugo Nieuwenhuizen,
secretaris / penningmeester

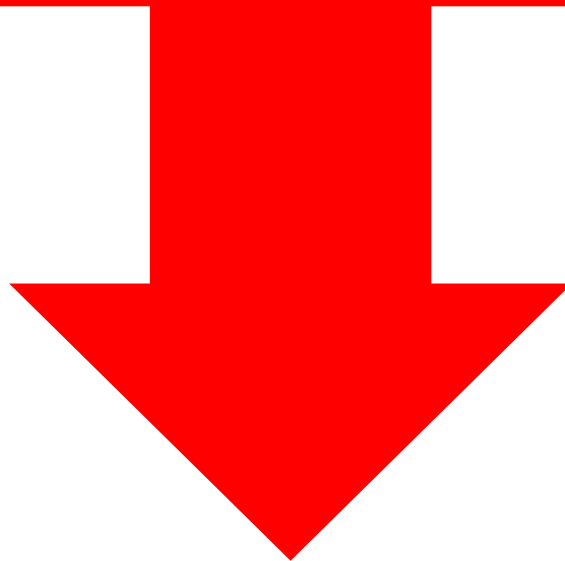

VERSLAGEN

**PORTEFEUILLEHOUDERS
RAAD VAN DE ORDE**

&

COMMISSIES

**Verslag wnd. deken / Portefeuillehouder Insolventie /
voorzitter Noodfonds q.q.
mr. Jan Stadig**

1. Noodfonds

In mijn hoedanigheid van waarnemend Deken ben ik qualitate qua voorzitter van de Stichting Fonds Bossche Orde van Advocaten, doorgaans het Noodfonds geheten. In het afgelopen jaar heb ik weer plezierig samengewerkt met mijn medebestuurders mr. Barbara du Fossé en mr. Léon Spronken, welke beiden tijdens de Jaarvergadering van 2021 wegens het verstrijken van de maximale zittingsduur als bestuurslid zullen aftreden.

Zoals al aangegeven in mijn Jaarverslag 2017, is het Noodfonds reeds enige jaren bezig met een strategische heroriëntatie op nut en noodzaak van het Noodfonds, op het doel van het Noodfonds op lange termijn en de in dat kader meest geëigende besteding van aanwezige middelen. Daartoe werd voorafgaand aan de Jaarvergadering van 2017 overleg gepleegd met een Klankbordgroep, onder meer leidend tot een voorstel aan de Jaarvergadering om over de jaren 2017 tot en met 2021 jaarlijks weer € 7.500,- aan de Stichting Lawyers for Lawyers te doneren. Die voordracht is door de jaarvergadering aanvaard en wordt door het bestuur uitgevoerd. In 2022 kan hierover opnieuw worden beslist.

De jaarlijkse bijdrage vanuit het Noodfonds laat uiteraard onverlet dat het individuele leden uiteraard vrij staat jaarlijks (bijvoorbeeld) eenmaal een uurtarief te doneren.

Daarnaast komt de vraag op of het zo langzamerhand de taak is van een ander arrondissement om deze kar te gaan trekken. De orde Oost-Brabant doet dit nu al langjarig als enige van alle arrondissementen.

2. Sociale advocatuur

In de afgelopen jaren is daarnaast de zo langzamerhand schrijnende financiële positie van de sociale advocaten naar voren gekomen. De Commissie Van der Meer (<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2017/10/25/tk-eindrapport-andere-tijden>) concludeert op bladzijde 161 van haar rapport: *"De voor dit onderzoek belangrijkste observatie vanuit het werkveld is dat de daadwerkelijke tijdsbesteding in het geheel niet meer overeenstemt met het toegekende puntental. Die opvatting klinkt door voor bijna alle rechtsgebieden. (...) Het kabinet heeft in zijn reactie op het rapport Wolfsen het daarin opgenomen uitgangspunt overgenomen dat een inkomen op het niveau van BBRA-schaal 12 een haalbaar en redelijk inkomen is voor rechtsbijstandsverleners die in hoofdzaak gesubsidieerde rechtsbijstand verlenen. De door de commissie aangetroffen werkelijkheid is echter geheel anders: een inkomen op dat niveau zal met al jarenlang achterblijvende toekenningen bij lange na niet haalbaar*

zijn. (...) De voorstellen van de commissie zijn in dit scenario onverkort doorgevoerd en er is rekening gehouden met het uitgangspunt dat de rechtsbijstandsverleners in de gesubsidieerde rechtsbijstand met 1.200 declarabele uren een redelijk inkomen op schaal 12 moeten kunnen verdienen. In dit scenario stijgen de uitgaven met circa € 127 miljoen."

In het afgelopen jaar is duidelijk geworden dat minister Dekker op geen enkele manier voornemens is de aanbevelingen van de Commissie Van der Meer over te nemen. Inmiddels is een incidentele beperkte extra bijdrage toegezegd, bij lange na niet voldoende om de structurele problematiek op te lossen.

Al het bovenstaande heeft het bestuur van het Noodfonds ertoe gebracht zich te buigen over de vraag of zij haar liquide vermogen op enigerlei wijze zou kunnen inzetten voor ondersteuning van dat deel van de sociale advocatuur dat aan bepaalde condities en professionele voorwaarden voldoet. De gedachte is dat daarvoor advocaten die overwegend of substantieel werkzaam zijn in de sociale (toegevoegde) advocatuur en in het voorafgaande jaar in aanmerking kwamen voor een categorie II-verklaring van de landelijke orde (bruto praktijkinkomen lager dan € 37.000,--) een bijdrage in hun jaarlijkse omslag van de orde Oost-Brabant uit het Noodfonds zouden kunnen gaan ontvangen. Bij het betreffende agendapunt voor de jaarvergadering zult u twee gedachtes die hiermee samenhangen vinden die mening vormend aan de Jaarvergadering zullen worden voorgelegd.

3. Rente over lening aan de orde van advocaten Oost-Brabant

Omdat nu al langjarig overigens geen beroepen op het Noodfonds worden gedaan, geeft het bestuur van het Noodfonds tevens in overweging de lening die destijds bij de aanschaf van het bureau van de orde aan de Leeghwaterlaan 26 te 's-Hertogenbosch is verstrekt met ingang van 2021 voorlopig renteloos te maken, zodat de orde voorlopig geen rente (op dit ogenblik 2,5% op jaarbasis) over die lening zou behoeven te voldoen. Tegelijkertijd kan met de orde worden afgesproken dat het renteloos maken van de lening zal geschieden onder de voorwaarde dat die lening in de toekomst wel weer marktconform rentedragend kan worden indien het Noodfonds naar inzicht van het bestuur in de toekomst op enig moment weer behoefte zou hebben aan inkomende geldstromen.

Het bestuur van het Noodfonds is benieuwd naar uw mening over beide punten.

4. Waarnemend dekenaat

Naast mijn bezigheden voor het Noodfonds was het afgelopen ordejaar mijn laatste jaar als waarnemend deken en lid van de raad van de orde: ik zal tijdens de Jaarvergadering van 26 maart 2020 aftreden.

Het afgelopen jaar is vanuit de raad van de orde de aandacht voor de voorstellen van minister Dekker een belangrijk aandachtspunt geweest. Mr. Rietje Obers, mr. Joris Geuze en mr. Twan van Strien hebben bij dit onderwerp "de kar vanuit de raad getrokken". Gezien het belang van het onderwerp had het zeker de aandacht van de volledige raad en heeft het dat nog steeds.

5. Portefeuillehouder personeel

Als portefeuillehouder personeel is het landelijk aangeschafte nieuwe softwareprogramma "Amadeus" nog steeds een bron van zorg. Het programma is inmiddels ook door een onafhankelijk deskundige geëvalueerd. De kwalitatieve beleving van het programma is vooralsnog matig, de kosten hoog. De contractering en uitvoering heeft steeds bij het dekenberaad gelegen. Het Dekenberaad is nog doende in overleg met een extern adviseur te bezien of het programma alsnog adequaat kan worden verbeterd.

Overigens heeft het team van het bureau van de orde onder leiding van Inge Minkenberg weer een rimpelloos, collegiaal en kwalitatief goed jaar achter de rug. Het team doet als steeds haar best zo dienstverlenend en verbindend mogelijk te zijn. Het team is belangrijk bij zowel de voorbereiding als de uitvoering van allerlei uiteenlopende taken van de raad zoals de klachtbehandeling, het opstellen van dekenadviezen en de

voorbereiding en mede-uitvoering van de vele kantoorbezoeken die jaarlijks worden afgelegd.

6. Insolventiecommissie

In het overleg van de Insolventiecommissie met de rechtbank is gebleken dat er niet altijd bereidheid vanuit de rechtbank tot transparantie over belangrijke beleidsonderdelen is. Als aanbeveling voor mijn opvolger geef ik graag mee te bezien of het mogelijk is in overleg tussen de commissie en de rechtbank tot een soort vast statuut voor de vorm en inhoud van het overleg met de rechtbank te komen. Het lijkt wenselijk dat de professionele kennis en ervaring aan beide zijden van de tafel zo goed als mogelijk wordt uitgewisseld en ingezet.

Mr. Hanneke Zandvoort zal mij na de Jaarvergadering van de orde als lid van de Insolventiecommissie opvolgen.

Tenslotte verheugt de raad zich in het feit dat mr. Joost Diks zich als ervaren advocaat heeft gekandideerd voor mijn opvolging als lid van de raad. Met zijn zeer brede ervaring binnen de balie op velerlei gebied beveel ik hem van harte als mijn opvolger bij u aan.

's-Hertogenbosch, 28 februari 2020

**mr. Jan Stadig,
waarnemend deken / Portefeuillehouder Insolventie /
voorzitter Noodfonds q.q.**

Verslag secretaris / Gemengde Commissie Civiel Recht mr. Hugo Nieuwenhuizen

Secretaris

Binnen de raad ben ik als penningmeester / secretaris, naast de formaliteiten zoals het beheer van de financiën, het vaststellen van notulen en het opstellen van stukken, een soort van "vliegende kiep". Met - meestal - de deken, andere leden van de raad of de adjunct-secretaris bezoek ik ieder jaar diverse kantoren.

Verder spring ik bij en denk ik mee waar dit nodig is; incidenteel fungeer ik als plv. wnd. deken.

Jaarverslag Commissie Civiel 2019

De Commissie Civiel van de orde van advocaten bestaat eigenlijk uit twee commissies: de Overlegcommissie Civiel gerechtshof en de Commissie Civiel Recht Rechtbank.

Het overleg met het gerechtshof is in 2019 vanuit Oost-Brabant gevoerd door Arnoud van Campen en mijzelf. Omdat Arnoud een overstap naar de rechterlijke macht maakt, zal hij in 2020 worden vervangen door mr. Robbert Roeffen. De Commissie Civiel Rechtbank bestond in 2019 uit Peter van Baaren, Annelies Jansen, Nina Meuwese en mijzelf.

De Commissie heeft tweemaal met het gerechtshof overleg gevoerd en eenmaal met de rechtbank. De verslagen van de bijeenkomsten zijn in het Baliebulletin Oost-Brabant opgenomen en spreken voor zich. De belangrijkste onderwerpen in het afgelopen jaar waren, zowel bij het gerechtshof als bij de Rechtbank, achterstanden in het doen van uitspraken, aanpassingen van de verschillende procesreglementen en de organisatie van een tweetal professionele ontmoetingen tussen rechterlijke macht en advocatuur.

Die beide bijeenkomsten zijn succesvol verlopen.

Daarnaast werden steeds kleinere onderwerpen besproken, maar de verslagen spreken daarover wel voor zich.

**mr. Hugo Nieuwenhuizen,
secretaris / Gemengde Commissie Civiel Recht**

**Verslag Portefeuillehouder
Innovatie / Bestuursrecht / Kwaliteit / Community Court**

mr. Rietje Obers

Commissie Bestuursrecht

Leden van de commissie

De Commissie bestond in 2019 uit Janneke van Eekeren, Ad Kerkhof, Jan Stoop, Pierre van den Hoogen en ondergetekende. Het overleg met de rechtbank vindt plaats met Martijn Poelman: (teamvoorzitter bestuursrecht I), Rob Paulis (teamvoorzitter bestuursrecht II) en Evert Stege (stafmedewerker).

Minder zaken in algemene zin maar meer milieuzaken.

Er was in 2019 sprake van 20 % minder bestuursrechtzaken in algemene zin bij de Rechtspraak. Alleen in het milieurecht was er sprake van een toename. Het doel van de minister om minder zaken bij de rechter te laten belanden lijkt in het bestuursrecht te slagen. Ambtenarenrecht gaat naar de civiele rechter m.i.v. 1 januari 2020 maar er was geen sprake van een hausse aan zaken die nog bij de bestuursrechter werden aangebracht.

Financieringsperikelen zowel bij de Rechtspraak als bij de advocatuur.

Zowel bij de rechtspraak als bij de advocatuur was 2019 het jaar waarin gewacht werd op een nieuwe financieringsstructuur en vooral ook op geld.

Het leven na KEI

In 2019 stierf KEI een zachte dood. KEI blijft bij toezicht en mentorschap. Voor wat betreft het bestuursrecht besloot men in 2019 te kijken naar een ander systeem (DT en DWD). Het gaat om een veel minder omvattend systeem dan KEI. DT = digitale toegang: bedoeld voor alle zaakstromen en houdt in dat partijen digitaal stukken kunnen indienen. De bedoeling is dat dat in alle rechtsgebieden komen gaat. DWD = digitaal werkdoosje: intern verwerkingssysteem en om intern mee te kunnen werken.

Digitale toegankelijkheid.

De Rechtspraak richt zich de komende jaren op het realiseren van eenvoudige digitale toegang voor rechtzoekenden en hun vertegenwoordigers. Het eerdere besluit om de nadruk te leggen op [digitale toegankelijkheid](#) in plaats van het automatiseren van juridische procedures wordt daarmee verder uitgewerkt.

Pilot: SVB, vreemdelingen regulier en Rijksbelasting.

Zaakstromen zijn inmiddels aangewezen waarmee men wil beginnen. Drie zaakstromen zijn zaken op het gebied van bestuursrecht: SVB-zaken/ Vreemdelingen regulier /

Rijksbelasting bij het hof. Hier wordt naar verwachting vanaf 2020 mee begonnen. Stukje bij beetje zal in verschillende zaakstromen aan het systeem worden gewerkt.

Indienen en correspondentie digitaal in pilotzaken

De Rechtspraak wil het mogelijk maken om zaken digitaal in te dienen en digitaal stukken uit te wisselen. Daarnaast gaat de correspondentie met de Rechtspraak en het bekijken van het zaaksdossier digitaal verlopen. Daarvoor worden het webportaal Mijn Rechtspraak en de systeemkoppeling Aansluitpunt Rechtspraak aangepast. Het basisplan gaat alleen over bestuursrecht en civiel recht maar in asiel- en bewaringszaken gaat de digitale werkwijze door, al werd al eerder bekend dat deze IT-systemen [niet verder worden doorontwikkeld](#).

Beheerst, verantwoord en realistisch

De nieuwe digitale systemen worden volgens de Rechtspraak zelf, op een beheerste, verantwoorde en realistische manier ontwikkeld. Vanaf 2019 wordt per zaaksoort gekeken hoe de nieuwe manier van werken kan worden vormgegeven. Eerst zullen de meer eenvoudige type zaken aan de beurt zijn. Advocaten zullen op vrijwillige basis digitaal kunnen werken. Als daar positieve ervaringen mee zijn opgedaan, wordt digitale uitwisseling voor procespartijen bij alle gerechten ingevoerd; nog steeds op vrijwillige basis. Uiteindelijk wordt het digitale werken voor alle professionele partijen bij alle zaken verplicht. Voor burgers blijft de mogelijkheid om op papier te procederen, zoals ook wettelijk is vastgelegd.

Reflectiebijeenkomsten

In 2019 waren er geen reflectiebijeenkomsten. Wel is aangekondigd dat opnieuw zal worden gekeken naar mogelijkheden.

Innovatie

In de zomer van 2019 werd besloten tot het instellen van een innovatiecommissie. De commissie heeft als doel het onder de aandacht brengen bij de Balie van zoveel mogelijk haalbare innovaties in hapklare brokjes. De commissie bestaat uit Alex Korolev (namens de Jonge Balie), Leonie van der Grinten, Marcia Geerts, Jos van der Wijst en Guido Schakenraad.

Het eerste wapenfeit van de commissie is het verzorgen van een innovatie-uurtje op de Jaarvergadering van 2020. De commissie wil hiermee ook bevorderen dat meer jongeren zich melden voor de Jaarvergadering. Er komen pitches van 12 minuten over het gebruik van social media, life-workbalance, over hoe het 'Day One'-gevoel te houden op kantoor en de stand van zaken in de artificial intelligence in onze dagelijkse praktijk. We gaan kijken hoe het de balie bevalt en zien dan verder waar het gaat om eventuele uitbreiding van activiteiten.

Innovatie binnen de rechtspraak was in 2019 vooral van sociale aard. De rechtspraak experimenteerde met buurtrechters, spreekuurrechters en met schuldenrechters etc. In Eindhoven werd de eerste wijkrechtbank van Nederland geopend. Hierover meer in een aparte bijdrage bij dit verslag. Omdat er voor innovatie binnen de advocatuur niet zomaar een pot met geld beschikbaar is, moesten de

wijkrechteradvocaten het doen met een vergoeding van de Raad voor Rechtsbijstand, vermeerderd met iets extra's t.b.v. overleg. Tevergeefs werd bij de Raad voor Rechtsbijstand aangeklopt om geld om de toedeling van zaken van de eerste lijn naar de tweede lijn en vervolgens naar de Rechtspraak te verbeteren.

Hopelijk biedt de subsidiepot van 10 miljoen die door minister Dekker beschikbaar is gesteld per 1 maart 2020 mogelijkheden voor versterking van het wijkrechtbankproject en daarnaast voor meer innovatieve projecten in Oost-Brabant. De animo daarvoor lijkt groot en de dag na de publicatie van de regeling was er al contact over met de coördinator van het subsidiefonds bij de Raad. Ingezet wordt op het faciliteren van benutting van subsidies door onze raad van de orde.

Wijkrechter / Community Court

Wijkrechter in Woensel werd op 2 oktober 2019 officieel geopend

Onder regie van de Wijkrechter in Woensel zoeken organisaties zoals de gemeente Eindhoven, Openbaar Ministerie, advocatuur, wooncorporaties, reclassering, GGZ en hulpverleners sinds december 2018, samen met de burger, naar oplossingen voor achterliggende problemen. In de wijkrechtbank is er ruimte om die multiproblematiek met ketenpartners duurzaam aan te pakken. Een integrale aanpak zou meer effect hebben dan het louter inzetten van het strafrecht. De formele rechtsgang blijft de stok achter de deur, want als men zich niet bereid toont om aan de slag te gaan met de onderliggende problemen, dan worden de rechtsprocedures bij de rechtbank voortgezet.

Aanmelding voor de Wijkrechter vindt plaats vanuit het OM en sinds december 2018 ook vanuit het Juridisch Loket.

Wijkrechtbankteam Balie Oost-Brabant

Binnen onze Balie is een team van advocaten mét rechtbank en andere ketenpartners intensief bezig om van de Wijkrechter een succes te maken. Het gaat om (van links naar rechts) Pierre van den Hoogen, Nicole Elias, Hilal Sanli, Ramazan Akkaya, Frank van Rijthoven, Renda van der Weele en - in de separate foto - mr. Laura van Rosendaal. Er zijn inmiddels tientallen zaken behandeld. Zaken worden aangemeld via het OM en sinds december ook via het Juridisch Loket. Na aanmelding is het aan de advocatuur om aan de slag te gaan. Deze licht de klant goed voor en polst de bereidheid tot deelname aan het experiment. Deze inventariseert vervolgens de problematiek en maakt inzichtelijk wat er speelt en nodig is. Ook wordt veel aandacht besteed aan de gegevensuitwisseling. De Raad voor Rechtsbijstand financiert de rechtshulp maar natuurlijk is in een project als dit helaas ook veel 'vrijwilligerswerk' te doen.

Verschillende experimenten met innovatieve rechtspraak

Maatschappelijk effectieve rechtspraak is 'hot'. Het is alleen niet zonder meer duidelijk wat er precies onder wordt verstaan. In het regeerakkoord staat dat er ruimte geboden moet worden aan de rechter om te experimenteren met eenvoudige procedures die partijen bij elkaar brengen in plaats van verder van elkaar af. De laatste jaren wordt bij diverse gerechten geëxperimenteerd met op maatschappelijke effectiviteit gerichte innovatieve rechtspraak. Zo is daar de spreekuurrechter in Noord-Nederland, de

wijkrechter in Den Haag, de regelrechter in Rotterdam, de overlegrechter in Overijssel en onze eigen wijkrechtbank in Eindhoven.

Nabijheid is gemeenschappelijk element bij die experimenten

Nabijheid is een belangrijk aspect waar het gaat om deze initiatieven. Die nabijheid in de vorm van de kantonrechters is sinds 2002 in Nederland verminderd. Mr. Steenberghe stelt in het Tijdschrift voor de Procespraktijk dan ook dat verhogingen van het griffierecht en het sluiten van 24 kantonlocaties de kantonrechter vanuit het perspectief van de burger met zijn dagdagelijkse problemen tot een *verafrechter* heeft gemaakt. De logische reactie daarop is dan de behoefte aan een nabijheidsrechter.

Tegenlicht waar het gaat om de experimenten

Er zijn ook deskundigen die minder enthousiast zijn over de rechtspraak die de wijk in gaat. Wat, zo stelt Albert Klijn (wetenschappelijk adviseur SSR) -eveneens in het Tijdschrift voor de Procespraktijk-, is nu eigenlijk goed beschouwd de winst van het creëren van een nieuw aanbod met allerlei onzekerheden over de effectiviteit van het oplossen van maatschappelijke problemen bij het tegelijkertijd afbreken van een bestaande kantonrechtspraakvoorziening. En verder: *'Zou het niet een meer logische gedachte zijn om alle financiële en organisatorische middelen in te zetten voor drie elkaar versterkende operaties? Ten eerste een optimalisering van de verwijzende (naar andersoortige hulpverlening) en filterende (binnen de juridische keten) werking van de eerste lijn. Vervolgens een structurele verbetering van de financiële basis van de juridische tweede lijn (de sociale advocatuur die op sterven na dood is) en als slotstuk een impuls in de derde lijn (de rechtspraak) via een verruiming van het tijdsbudget voor rechters en hun ondersteuners zodat er ruimte komt voor vergroting van werkplezier en bijscholing dan wel specialisering. Gewoon met het oog op een fatsoenlijke Rechtspraak.'*

Zowel experimenten vanuit de eerste en tweede lijn als vanuit de Rechtspraak

Zoals het aantal zittingsplaatsen van de rechtspraak is verminderd, ook is de rechtsbijstand op flinke afstand komen te zitten door het afschaffen van de bureaus voor rechtshulp en de invoering van de loketten. Tel daarbij op het financieel uitroken van de sociale advocatuur de laatste tien jaar en het is zeer wel mogelijk dat rechters hebben gemerkt dat zij plotsklaps op zitting direct met de ellende van burgers kwamen te zitten. Met Klijn acht ik het ook niet vanzelfsprekend dat de Rechtspraak aan de voorkant een rol speelt en ook coördinatie van eerste en tweede lijn naar zich toetrekt. Wel kan door een sterke en samenwerkende eerste en tweede lijn een maatwerkpakket worden afgekaart onder regie van een wijkrechter die zowel de betreffende burger als de bij het maatwerkpakket betrokken organisaties integraal oplossingsgericht en scherp houdt.

* Mr. H.M.M. Steenberghe is senior rechter in de rechtbank Midden-Nederland en redactielid van tijdschrift.

* Albert Klijn is verbonden geweest aan het WODC (1978-2002) en de Raad voor de rechtspraak (2002-2011). Thans is hij parttime verbonden aan SSR als wetenschappelijk adviseur.

Kwaliteit

Op het onderwerp kwaliteit zijn er over 2019 twee ontwikkelingen te melden. Het gaat om ten eerste om een verplichte vorm van intercollegiaal overleg. De plannen liggen er al vanaf 2017 maar het bijbehorend wetsvoorstel is in 2019 pas door eerste en tweede kamer aangenomen. Naar verwachting wordt een bepaalde vorm van gestructureerde feedback verplicht met ingang van maart 2020. Verder is er sinds 2019 een kwaliteitsregister. Advocaten die in 2019 al de nodige opleidingspunten hadden behaald konden zich al inschrijven. Anderen dienen zich uiterlijk 1 maart 2020 in het register op te laten nemen.

1. Gestructureerde feedback

Het college van afgevaardigden heeft op 21 juni 2017 de [Wijzigingsverordening kwaliteitstoetsen](#) aangenomen. Kern hiervan is dat advocaten ieder jaar deel moeten nemen aan een vorm van gestructureerde feedback. Gestructureerde feedback is een manier om met collega's of vakgenoten te leren van ervaringen, problemen, successen en uitdagingen in de dagelijkse werkpraktijk. Die verdieping van kennis, inzicht en vaardigheden moet leiden tot effectiever professioneel gedrag. Advocaten kunnen kiezen uit drie vormen van gestructureerde feedback: [intervisie](#), [peer review](#) en [gestructureerd intercollegiaal overleg](#). Op 4 september 2017 heeft de algemene raad de [wijzigingsregeling op de kwaliteitstoetsen](#) aangenomen, waarin nadere regels worden gesteld over uitvoeringsvereisten aan de vormen van gestructureerde feedback. Voor de inwerkingtreding van de nieuwe regeling is een formele wetswijziging van artikel 26 Advocatenwet nodig. Zodra het gewijzigde artikel 26 Advocatenwet is ingevoerd (naar verwachting per 1 maart 2020), kan registratie van gespreksleiders en reviewers bij de algemene raad plaatsvinden. Het wetsvoorstel dat artikel 26 moet wijzigen is medio januari 2019 [in consultatie](#) gegaan. Het wetsvoorstel is ingediend bij de Tweede Kamer ([verslag](#)) en op 12 december 2019 als hamerstuk afgedaan en onlangs door de Eerste Kamer aangenomen. Deze [wet](#) en de reeds in juni 2017 vastgestelde [Wijzigingsverordening kwaliteitstoetsen](#) treden naar verwachting in werking met ingang van 1 maart 2020. Vooruitlopend op de verplichtingen heeft de Raad van de Orde twee groepen gespreksleiders intervisie getraind.

2. Kwaliteitsregister

Het college van afgevaardigden heeft op 13 december 2018 de Wijzigingsverordening kwaliteitsbevorderende maatregelen aangenomen. Advocaten moeten zich na hun stage verplicht laten registreren in een vernieuwd rechtsgebiedenregister en deze registratie bekendmaken. Het nieuwe rechtsgebiedenregister vormt de bron voor de nieuwe zoekmachine 'Zoek een advocaat'. In deze zoekmachine kan iedereen eenvoudig een advocaat vinden op rechtsgebied, woonplaats of op naam. Rechtzoekenden kunnen ook gericht zoeken naar advocaten die gefinancierde rechtsbijstand verlenen. Advocaten die zich nog niet hebben geregistreerd in het nieuwe register, zijn alleen vindbaar op naam. Als het rechtsgebiedenregister straks volledig gevuld is, biedt de zoekmachine een compleet beeld van advocaten en hun rechtsgebied(en). Advocaten dienen zich te registreren op minimaal één en maximaal vier van de 33 hoofdrechtsgebieden. Bij sommige hoofdrechtsgebieden is een onderverdeling gemaakt op sub-rechtsgebieden die advocaten kunnen aanvinken als zij daarvoor specifieke kennis hebben. Dat kan alleen als ook het hoofdrechtsgebied is aangevinkt. Voorwaarde voor registratie is het behalen van tien opleidingspunten per kalenderjaar per geregistreerd hoofdrechtsgebied (dat geldt dus niet voor de sub-rechtsgebieden). Registratie kan pas plaats hebben als aan deze voorwaarde is voldaan. In artikel 35a lid 1 Roda is bepaald dat de registratie na het behalen van de opleidingspunten direct kan plaats hebben, maar uiterlijk voor 1 maart na het kalenderjaar waarin de opleidingspunten zijn behaald. De eerste registratie kan direct nadat in 2019 de benodigde opleidingspunten zijn behaald, maar moet uiterlijk voor 1 maart 2020 gerealiseerd zijn. De algemene raad vindt het van belang dat de advocaat op zijn website kenbaar maakt op welke rechtsgebieden hij zich heeft geregistreerd. De advocaat dient daarbij gebruik te maken van een eenduidig format, waarmee direct inzichtelijk wordt op welke rechtsgebieden hij zich heeft geregistreerd. In de Roda is het model voor bekendmaking als bijlage 8 opgenomen.

Toga-Prikkertje

Op onze lokale website, op het besloten gedeelte, bevindt zich het Toga-Prikkertje:
<https://www.advocatenorde-oostbrabant.nl/32131/.html>.

In verband met o.a. de Kwaliteitstoetsen kunt u daarvan gebruik maken.

- Wilt u deelnemen aan intervisie? Zoekt u daartoe aansluiting bij een groep advocaten met een gespreksleider?
- Bent u gespreksleider intervisie en biedt u zich aan t.b.v. het leiden van een intervisiegroep van onze balie?
- Wilt u deelnemen aan peer review en zoekt u binnen onze balie contact met een reviewer (deskundige in de zin van artikel 26 Advocatenwet) die werkzaam is op hetzelfde rechtsgebied?
- Wilt u deelnemen aan gestructureerd collegiaal overleg en zoekt u daartoe contact met advocaten van onze balie?

Wilt u een Toga-Prikkertje plaatsen, dan kunt u via het bureau van de orde het daartoe bestemde formulier opvragen.

U kunt het formulier digitaal invullen en retourneren aan het bureau van de orde, waarna uw Toga-Prikkertje op het beveiligde gedeelte van de website van onze orde wordt geplaatst.

mr. Rietje Obers,
portefeuillehouder Innovatie / Bestuursrecht / Kwaliteit / Community Court

Verslag Commissie Personen- en Familierecht – rechtbank Portefeuillehouder Opleidingen / BOPZ

mr. Joris Geuze

Afgelopen jaar was een jaar waarin veel ontwikkelingen plaatsvonden op het gebied van personen- en familierecht en op het gebied van opleidingen, zowel op lokaal als landelijk niveau.

Mede naar aanleiding van de bijeenkomst 'Samen toezicht houden in een rijdende trein' op 17 april 2019 in het Spoorwegmuseum te Utrecht, is bij de portefeuillehouders personen- en familierecht van de diverse raden van de orde het idee gerezen om op landelijk niveau met elkaar te overleggen. Niet geheel onverwacht heeft de Algemene Raad gelijktijdig dit idee ook gelanceerd. Op 2 juli van vorig jaar vond het eerste landelijke overleg plaats bij de NOvA in Den Haag. Het tweede overleg vond plaats in ons bureau in 's-Hertogenbosch op 26 november 2019.

Onderwerpen die we bespraken waren de pilots bij de diverse rechtbanken, gesubsidieerde rechtsbijstand en de plannen van het ministerie daarover, het platform 'Scheiden zonder Schade' en signalen over de kwaliteit van familierechtadvocaten.

Begin vorig jaar heeft de NOvA mij gevraagd om namens de advocatuur deel te nemen aan het Regiolab Scheiden zonder Schade in ons arrondissement. Namens de vFAS neemt mr. Rob van Coolwijk daaraan deel. Naar aanleiding van het rapport Scheiden... en de kinderen dan? van André Rouvoet heeft het ministerie van Justitie en Veiligheid in samenspraak met het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport een actieplan opgesteld. Vanuit de gemeenten en hulpverlening wordt een scheidingsloket ingericht en vanuit de rechtspraak een alternatieve scheidingsprocedure. Het ministerie hoopte voor dat laatste gebruik te kunnen maken van de Experimentenwet Rechtspleging, maar het voorstel daartoe is in augustus vorig jaar gesneuveld bij de Raad van State en daardoor op de lange baan geschoven. Op dit moment probeert de rechtbank Oost-Brabant op basis van de huidige wetgeving een alternatieve procedure te ontwikkelen. Die procedure zou minder escalerend moeten werken. Daarnaast probeert de gemeente een scheidingsloket op te richten.

De doelstelling van het Regiolab is erg omvangrijk. Telkens maar weer wordt duidelijk hoezeer de diverse professionele partijen weinig zicht hebben op wat de andere partijen doen. Wat dat betreft is het erg zinvol dat de advocatuur meepraat en duidelijk maakt welke rol wij werkelijk vervullen. In mijn optiek verrichten familierechtadvocaten een belangrijke filterende functie en zorgen wij ervoor dat slechts die zaken voor de rechter komen waarin het niet anders mogelijk is. En als wij dan al gaan procederen, dan zorgt onze bijstand ervoor dat datgene naar voren wordt gebracht wat relevant is. Mijn ervaring is inmiddels dat die rol van de advocatuur wordt onderkend door de Rechtspraak

en dat gemeenten, gezinsvoogdijinstellingen, Raad voor de Kinderbescherming en andere hulpverlening die rol ook steeds meer gaan onderkennen. Dat wil niet zeggen dat de advocatuur niet op zijn hoede moet zijn.

In het platform 'Scheiden zonder Schade' heeft de term "gezinsvertegenwoordiger" zijn intrede gedaan. Voor de NOVA en de vFAS kan die rol enkel weggelegd zijn voor een gespecialiseerde familierechtadvocaat, maar dat vindt het ministerie nog niet zo vanzelfsprekend. Samen met Rob maken wij ons sterk voor de rol van de advocatuur en proberen verbinding te zoeken met de gemeenten, GI's, Raad voor de Kinderbescherming en de Rechtspraak. In dat kader heb ik inmiddels deelgenomen aan diverse overleggen met het Regiolab (15 mei, 10 juli, 25 november en 31 januari), met de Rechtspraak apart (28 juni, 2 oktober en 7 januari) en op 13 januari 2020 aan een werksessie georganiseerd door de gemeenten.

Naast het overleg op landelijk niveau en in het Regiolab vond vorig ook weer overleg plaats met de Rechtbank en het gerechtshof. De verslagen daarvoor worden gepubliceerd in ons Baliebulletin zodat ik daarover niet te gedetailleerd zal uitweiden.

Op 7 mei en 8 oktober 2019 vond het overleg met de Rechtbank plaats. Besproken zijn de diverse processuele afstemmingen aangaande bijvoorbeeld de kindgesprekken, aanhoudingsbeleid, oproepingsbrieven etc. Daarnaast is met ingang van 1 april 2019 de pilot Uniform Hulpaanbod van kracht. Indien een zaak zich daarvoor leent, dan kan ter zitting met partijen een concreet hulpverleningsaanbod besproken en geaccepteerd worden. De deelnemende gemeenten hebben zich gecommitteerd aan deze afspraken mee te werken. Op deze wijze hoopt de Rechtspraak voor partijen eerder passende hulpverlening te organiseren. De eerste resultaten lijken positief te zijn.

Verder probeert de commissie familierecht rechtbank een peer review ter zitting op te richten. De bedoeling is dat advocaten elkaars optreden ter zitting beoordelen. Dit ter verbetering van de kwaliteit van de familierechtadvocaten. De eerste oproepen daarvoor zijn inmiddels gedaan en op het moment dat ik dit verslag schrijf, zijn er al diverse aanmeldingen gedaan. Dat geeft goede hoop.

Wegens het vertrek uit de advocatuur naar de rechterlijke macht verliet Geertje de Jong de commissie familierecht rechtbank. Vanwege het verlopen van zijn termijn verliet Marc Slaats ook de commissie. Geertje en Marc zijn opgevolgd door Sarah Oosterhuis en Bas Ruijters. Bij deze wil ik Geertje en Marc hartelijk danken voor hun inzet de afgelopen jaren voor onze balie. Tevens wil ik Geeske van Campen bedanken voor haar tomeloze inzet voor de commissie.

Op 17 juni 2019 vond het overleg plaats met het gerechtshof. Namens de balie neemt naast ondergetekende Bregje Boelens deel hieraan. Tijdens het overleg werden de gebruikelijke processuele aangelegenheden zoals doorlooptijden, aanleveren stukken etc. besproken. Bregje Boelens dank ik voor het bijwonen en uitwerken van het verslag.

Telkens weer krijgen wij vanuit de Rechtspraak signalen dat de kwaliteit van de processtukken en de presentatie van sommige advocaten te wensen overlaat. Ons is gevraagd nogmaals alle advocaten te wijzen op de toepasselijke procesreglementen waarin staat hoe processtukken moeten worden aangeleverd. Verder geven de rechters en raadsheren aan dat zij niet zitten te wachten op emotionele betogen als die voor het voorliggende verzoek niet relevant zijn. Van de advocaten wordt een professionele distantie verwacht.

Tijdens de overleggen zijn ook weer diverse casussen die door de balie werden aangeleverd besproken. Zoveel als mogelijk is hetgeen is besproken aan de desbetreffende advocaten teruggekoppeld. Ik hoop dat ik komend jaar weer veel input van de balie ontvang.

In mijn **portefeuille opleidingen** is het afgelopen jaar ook weer het nodige gebeurd. Net als bij personen- en familierecht is vanuit de Algemene Raad een landelijk overleg portefeuillehouders op poten gezet. De Algemene Raad heeft een scheiding gemaakt tussen het landelijk overleg met de adjunct-secretarissen dat over praktische zaken gaat en het overleg portefeuillehouders dat over beleidsmatige zaken zou moeten gaan. Die tweedeling vind ik wat ongelukkig, omdat bij de adjunct-secretarissen veel knowhow zit die de portefeuillehouders niet hebben. Samen met onze adjunct-secretaris Inge Minkenberg hebben wij dus het overleg portefeuillehouders bezocht. Daar bleek dat een substantieel deel van de adjunct-secretarissen van de overige raden aanwezig was.

Tijdens het overleg is onder andere de BA2020 besproken. De input van de portefeuillehouders werd – na enig aandringen – door de Algemene Raad grotendeels overgenomen. Omdat de BA2020 een aangelegenheid is die formeel gezien het College van Afgevaardigden aangaat, heb ik een aantal keren overleg met onze fractie van het College daarover gehad.

Verder is de Beleidsregel stage en patronaat besproken. De Algemene Raad wil graag dat deze op landelijk niveau wordt vastgesteld. Echter, op grond van de huidige Advocatenwet en Verordening op de advocatuur is de beoordeling van de stage en het patronaat iets waar de lokale raad van de orde over oordeelt. De Algemene Raad komt die bevoegdheid niet toe. Daar wordt door de NOVA wat anders over gedacht, maar dat ter zijde.

Hoe dan ook, onze raad heeft de eerste opzet tot een landelijke beleidsregel niet geaccepteerd en daarom een 'eigen' beleidsregel opgesteld. Dat werd niet gewaardeerd, maar wij vonden dat we de eerste opzet van de landelijke beleidsregel niet konden accepteren. Hoe dan ook, met onze balie als dissident is na het landelijk overleg in november dit jaar intensief gecommuniceerd. Dat heeft geleid tot een landelijke beleidsregel die onze raad wél kon accepteren. Daarbij merk ik op dat het grote werk is gedaan door met name onze portefeuillehouder stagiaires Hanneke Zandvoort en onze adjunct-secretaris Inge Minkenberg die wat mij betreft daar alle credits voor behoren te krijgen. Hierbij wil ik hen in ieder geval hartelijk danken voor hun inzet op dit vlak.

Samen met de portefeuillehouder stagiaires Hanneke Zandvoort, de deken en de adjunct-secretaris vormt de portefeuillehouder opleidingen de Kleine Commissie. Hierin worden stagiaire-aangelegenheden besproken. Gelet op het vertrouwelijke karakter kan ik daarover niet uitweiden, maar ik kan u wel meegeven dat het dit jaar een erg druk jaar was. Iedere maand vonden een aantal gesprekken plaats met diverse stagiaires, patroons en feitelijk begeleiders.

Ons is teruggekoppeld dat de bemiddelende en adviserende rol die wij hebben als helpend en constructief is ervaren.

Hoe dan ook, de samenwerking afgelopen jaar met onze deken Jan Frederik Schnitzler, adjunct-secretaris Inge Minkenberg en portefeuillehouder stagiaires Hanneke Zandvoort was intensief, maar heb ik wel als erg leuk ervaren.

**mr. Joris Geuze,
Commissie Personen- en Familierecht – rechtbank /
Portefeuillehouder Opleidingen / BOPZ**

Verslag Portefeuillehouder Stagiaires / Baliebulletin Oost-Brabant / Communicatie

mr. Hanneke Zandvoort

Ook het afgelopen jaar heb ik mij binnen de Raad van de Orde beziggehouden met de portefeuilles stagiaires en het baliebulletin, nu onder de naam Baliebulletin Oost-Brabant. Naast de portefeuillewerkzaamheden zijn er nog de activiteiten die losstaan van de portefeuilles, zoals bijvoorbeeld de kantoorbezoeken. Op die manier leer je de advocaten binnen de balie kennen. Iedereen werkt op zijn eigen manier en dat is leuk om te zien. Fysiek of digitaal, een zolderkamer, een bedrijfsverzamelgebouw, een kantoorpand. Maar allemaal met hetzelfde enthousiasme en vrijwel allemaal met de boel op orde.

Stagiaires

Als portefeuillehouder stagiaires vorm ik samen met de deken, onze adjunct-secretaris en de portefeuillehouder opleidingen de 'Kleine Commissie'. We voeren in dat kader gesprekken met stagiaires en hun patroons. Deze gesprekken zijn heel verschillend. Zo worden de stagiaire-ondernemers meer gemonitord en zien we die dus regelmatig terug. Het is heel leuk om vanaf de zijlijn zo de ontwikkeling van de stagiaire te kunnen volgen. De succesverhalen zijn natuurlijk het leukst om te volgen. De meeste voldoening haal ik uit het helpen van stagiaires die problemen hadden, bijvoorbeeld met hun kantoor of hun patroon.

Wanneer het niet botert tussen een patroon en stagiaire of een stagiaire en haar kantoor ligt dat niet per se aan één van beiden. Het is wel belangrijk om goed te communiceren en alles naar elkaar uit te spreken, omdat je op die manier samen verder komt. Wanneer dat toch niets oplevert, is het vaak beter om uit elkaar te gaan en de stage elders voort te zetten. Dit komt regelmatig voor.

Laatst zat ik bij een uitreiking van de stageverklaringen om me heen te kijken en was 1/6 van de stagiaires van kantoor gewisseld. Die stagiaires hadden het inmiddels allemaal naar hun zin op een nieuw kantoor, waar ze ook na de stageperiode mochten blijven. Ik ben blij dat we er met de Kleine Commissie een beetje aan kunnen bijdragen dat deze stagiaires niet de advocatuur uitgaan, maar alsnog op hun plek terecht komen.

Naast deze gesprekken houden we ons ook bezig met het maken van beleid. Vorig jaar werd er al gesproken over de Beleidsregel stage en patronaat die we voor Oost-Brabant hadden opgesteld. Inmiddels hebben we na veel overleg, nog veel meer e-mails en uiteindelijk een constructief gesprek met een aantal andere arrondissementen, een landelijke 'Beleidsregel stage en patronaat' kunnen opstellen. De landelijke Beleidsregel komt in de kern neer op de Beleidsregel, zoals die sinds mei 2019 al geldend was in ons arrondissement.

Baliebulletin Oost-Brabant

Sinds 1 januari 2019 zijn de naam en het uiterlijk van het Baliebulletin gewijzigd. Met succes, de redactie heeft de nodige positieve reacties ontvangen, leuk!

Het afgelopen jaar werd de redactie uitgebreid met Peter van Limpt en Antoine Leroux. Een goede aanvulling. Excel-schema's, adverteerders, ze zijn er vol enthousiasme ingegaan.

Helaas heeft Jelle Beerens de redactie per 2020 verlaten.

Jelle, nogmaals bedankt voor je jarenlange inzet, gezelligheid en de mooie notulen! Om de plek van Jelle op te vullen, is er een vacature uitgezet. In januari 2020 zullen we kennismaken met twee sollicitanten.

Het is leuk om te merken dat het bulletin gewaardeerd en gelezen wordt. Mocht je zelf een keer een bijdrage hebben of iets op het prikbord willen zetten, neem dan even contact met ons op.

mr. Hanneke Zandvoort,
Portefeuillehouder Stagiaires / Baliebulletin Oost-Brabant / Communicatie

Verslag Portefeuillehouder Gefinancierde Rechtsbijstand / Kleine Kantoren

mr. Twan van Strien

Onvrede groeit

Ook 2019 stond in het teken van het bieden van weerstand tegen de afbrokkeling van de rechtsstaat en meer in het bijzonder tegen de plannen van de minister voor rechtsbescherming.

Die plannen zijn kort samengevat een complete herziening van het stelsel, waarbij Dekker het aantal zaken met gefinancierde rechtshulp wil terugdringen onder het credo: 'Minder procedures, meer oplossingen'. Een poortwachter bepaalt of bemiddeling niet beter is dan vragen om het oordeel van de rechter. Ook zou de juridische markt 'rechtshulppakketten' moeten aanbieden, waarin voor een vast bedrag een gelimiteerd aantal uren van een advocaat is opgenomen.

Hoezeer de verhouding tussen Dekker en de sociale advocatuur is verstoord, bleek uit de enquête die onder de sociaal advocaten in Nederland is gehouden, waarbij maar liefst 98 procent van de respondenten zich zorgen maakt over de aangekondigde stelselherziening.

De weerstand tegen de plannen kreeg wat meer aandacht nadat enkele advocaten breed uitgemeten in de media hun toga aan de wilgen hebben gehangen. Ook werden enkele sociaal advocaten door diverse media een dag in hun advocatenpraktijk gevolgd om te laten zien wat een belangrijk werk wordt verricht, hoeveel tijd daarmee is gemoeid en in welke wanverhouding dat staat tot de beloning die ze daarvoor ontvangen. De NOvA publiceerde video's van rechtszoekenden om dat beeld te versterken.

In januari 2019 werd voor de rechtbanken al actie gevoerd en werd er landelijk 30 minuten gestaakt om een signaal af te geven richting Den Haag. In de landelijke pers, maar toch vooral op sociale media kreeg de actie veel aandacht. Met de hashtag #redderechtsstaat werd op initiatief van adjunct-Secretaris Inge Minkenberg het actie voeren steeds zichtbaarder. Vooral de bedrukte rugzakjes vonden gretig aftrek onder advocaten in heel Nederland. De acties en spandoeken met leuzen als 'Dekker, het moet niet gekker', mochten echter niet baten; reden waarom in het najaar van 2019 het ultieme middel dat de advocatuur kan inzetten werd aangekondigd: staken.

Stakingen strafpiket

Het begon als eenmansactie na de oproep van mr. Malewicz, maar al snel begon pas echt reuring te ontstaan op het gebied van gefinancierde rechtsbijstand na de gezamenlijke oproep van de NOvA, NVSA en NVJSA. Vooral toen bleek dat landelijk 85% van de

advocaten zich voor strafpiket als niet beschikbaar hadden opgegeven voor de eerste twee weken van januari 2020. Zelfs met de beschikbare advocaten zou de Raad voor Rechtsbijstand de planning niet regulier rond krijgen. Advocaten toonde zich solidair en kregen steun vanuit de specialisatieverenigingen.

De minister moest zijn verantwoordelijkheid voor een goede rechtsbescherming serieus nemen en ervoor zorgen dat snel een passende oplossing werd geboden. De NOvA heeft de minister daarvoor een ultimatum gesteld. Enkel wanneer de minister een serieuze beweging zou maken, kon er wellicht op de valreep nog een planning door de RvR in elkaar gedraaid worden.

Overbruggingsregeling

De aangekondigde (piket)stakingen hebben effect gesorteerd. De NOvA heeft – in samenspraak met de betrokken specialisatieverenigingen – ingestemd met een overbruggingsregeling voor 2020 en 2021.

Concreet leidt dit ertoe dat het basisbedrag en de administratieve onkostenvergoeding per 1 januari 2020 worden geïndexeerd en een tijdelijke toelage per toevoegingspunt van € 10,88 (excl. btw). Het gaat dan om toevoegingen voor rechtsbijstand en voor mediation afgegeven op of na 1 januari 2020.

Sigaar uit eigen doos of druppel op een gloeiende plaat? Alle commentaren uit onze balie heb ik gehoord. Maar feit is dat een voorgenomen bezuiniging is omgebogen naar een extra budget van 73 miljoen euro. Dat is pure winst. Daarnaast zitten we weer aan de onderhandelingstafel. Zoals de naam al zegt, gaat het over een tijdelijke overbrugging en blijft de advocatuur onverminderd strijdbaar tegen de afbrokkeling van de sociale advocatuur.

Minder conservatief

Er wordt gestart met diverse pilots. Zo zal de Pilot 'Samenwerken in de eerstelijns' gaan onderzoeken hoe eerstelijnsrechtsbijstandsverleners en de sociale advocatuur beter kunnen samenwerken en gebruikers van gefinancierde rechtshulp sneller de juiste oplossing voor hun probleem krijgen. Veel advocaten die afgelopen jaar protesteerden en wilden gaan staken, willen een betere beloning voor hun werk; er moest geld bij. Toch is dat niet het enige waar we ons hard voor moeten maken. Processen kunnen wellicht anders en beter. De NOvA is daarom begonnen met het opstellen van 'Best Practices'.

Gratis cursussen voor sociale advocatuur

Voor de sociale advocatuur is Banning Advocaten in 2019 begonnen met het aanbieden van gratis cursussen. Deelnemers komen in aanmerking voor de cursussen wanneer ze aantoonbaar substantieel werkzaam zijn in de toevoegpraktijk en in inkomenscategorie II vallen, zoals wordt gehanteerd bij de financiële bijdrage van de NOvA.

Via deze weg wil ik Banning nogmaals danken voor de inzet die daarmee is gemoeid en bovendien voor het signaal dat ermee wordt afgegeven, namelijk dat de teloorgang van de gefinancierde rechtsbijstand niet alleen de sociale advocaten aangaat.

mr. Twan van Strien,
Portefeuillehouder Gefinancierde Rechtsbijstand / Kleine Kantoren

Verlag Commissie Personen- en Familierecht – hof mr. Bregje Boelens

Op 17 juni 2019 heeft het jaarlijkse overleg tussen de balie en het hof plaatsgevonden. Uit dit overleg zijn een aantal punten naar voren gekomen:

- **Team familie- en jeugdrecht:** Sinds 1 februari 2019 is de afdelingsstructuur bij het hof afgeschaft. Er zijn nu 5 teams: handelsrecht, 2 teams strafrecht, belastingrecht en familie- en jeugdrecht. De teams hebben teamvoorzitters en eigen administraties met een coördinator. Miriam Versteeg is de coördinator van de administratie familie- en jeugdrecht.
- **KEI:** De invoering van KEI is gestopt naar aanleiding van de bevindingen met het digitaal procederen in de rechtbank Midden-Nederland en Gelderland. Er is een nieuw basisplan van aanpak opgesteld, waarbij de eerste prioriteit de digitale toegang is. Beoogd wordt hiermee – als het plan is goedgekeurd – op vrijwillige basis met een aantal zaakstromen te beginnen. Daarnaast wordt onderzocht of op korte termijn via 'veilig mailen' stukken kunnen worden ingediend. Nog niet duidelijk of dit kan en gaat gebeuren.
- **Verkorting doorlooptijden:** De Stuurgroep doorlooptijden is in de eerste helft van 2018 gestart, met als opdracht nieuwe normen voor de doorlooptijden te formuleren en te adviseren hoe deze normen kunnen worden geïmplementeerd.
- **Visitatierapport rechtspraak 'Goede rechtspraak, sterke rechtspraak':** De rechtspraak is recentelijk gevisiteerd door de visitatiecommissie onder leiding van substituut ombudsman Joyce Sylvester. Deze commissie bestaat uit rechters en niet-rechters en onderzoekt vier jaarlijks de kwaliteitszorg in de gerechten. De commissie beschrijft dat er enerzijds veel goed gaat, maar trekt anderzijds stevige conclusies ten aanzien van de stagnerende automatisering, personele zorgen (capaciteit), financiële zorgen, de doorlooptijden, het tempo van veranderen, de samenstelling van het personeelsbestand (moet meer divers zijn) en de cultuur binnen de organisatie (die meer omgevingsgericht moet zijn). Dus: er is werk aan de winkel.
- **Cijfers:** De instroom van zaken loopt, met name bij de verdelingszaken, langzaam terug. De instroom van de sociale zaken (waaronder de ondertoezichtstellingen) blijft ongeveer hetzelfde.
- **Pilot kindgesprekken:** Het Hof geeft aan dat de kindgesprekken met ingang van 1 januari 2019 niet meer op dezelfde dag als de mondelinge behandeling plaatsvinden. Ook wordt er met één raadsheer met de kinderen gesproken, waar dat er voorheen nog drie waren.

- Tijdig aanleveren van stukken conform procesreglement: Ondanks dat het Hof in de (verslagen van de) balie-overleggen van 2016, 2017 en 2018 aandacht heeft gevraagd voor het aanleveren van stukken conform het procesreglement wordt er door het hof nog weinig verbetering ervaren. Aandacht wordt gevraagd voor de volgende punten:
  - het niet conform de regels van het procesreglement aanleveren van het procesdossier in eerste aanleg en van vervolgstukken (deugdelijk gebundeld en voorzien van tabs ter onderscheiding van afzonderlijke processtukken en het bijvoegen van een inventarisatielijst);
  - het niet conform de regels van het procesreglement indienen van draagkrachtberekeningen in alimentatiezaken;
  - vlak voor de 10-dagetermijn grote hoeveelheden stukken indienen die reeds in een veel eerder stadium van de procedure ingediend hadden kunnen en moeten worden, of op de laatste dag van de 10-dagen termijn stukken indienen per fax en deze stukken pas (dagen) later nasturen per post. Stukken moeten meteen (in vijfvoud voor het hof en één exemplaar voor iedere andere belanghebbende) aangeleverd worden, en niet per fax;
  - enorme hoeveelheden stukken indienen zonder nadere toelichting, dan wel met de mededeling dat deze ter gelegenheid van de mondelinge behandeling nader toegelicht zullen worden;
  - gevallen waarin de cliënt de processtukken opstelt en de advocaat deze ondertekent;
  - de specifieke regels die conform het procesreglement voor een bepaald type zaak gelden worden niet nageleefd (zie: onder '2. Bijzonder deel: bijzondere regels per verzoek' van het procesreglement);
  - er is geen tolk aanwezig op zitting, waardoor de zitting moet worden aangehouden;
  - incorrect woordgebruik (dagvaardingstermen in verzoekschriftprocedures).
  - het zich niet beperken tot twee schriftelijke rondes maar "doorprocederen" door middel van lange brieven, waarin alle standpunten nog eens herhaald worden;
  - het instellen van incidenteel appel in gevallen waarin men geen ander dictum wenst. Een incidenteel appel is in dergelijke gevallen niet nodig: het voeren van verweer volstaat;
  - in het petitum vernietiging van de (gehele) beschikking vragen, terwijl slechts van een deel vernietiging wordt beoogd;
  - in het petitum niet formuleren wat het hof, opnieuw rechtdoende zou moeten beslissen, maar volstaan met verwijzing naar de grieven of de inhoud van het beroepschrift;
  - het kan voor de griffier lastig zijn indien er veel wordt afgeweken van de pleitnota. Dit is ook van belang in het kader van een goede procesorde: hoor en wederhoor.
- Vorbereiding en optreden van de advocaat op zitting: Het hof heeft op zitting regelmatig te maken met advocaten die zich te veel vereenzelvigen met hun cliënten. Het is van belang de professionele distantie in acht te houden. Op zitting blijkt bovendien vaak dat er vooraf geen overleg tussen de advocaten heeft plaatsgevonden, hetgeen in het belang van de zaak zeker gewenst zou zijn geweest.
- Heffing griffierechten verdelingszaken: De balie is per brief geïnformeerd over de juiste heffing van de griffierechten per 1 januari 2019. Voorheen zijn niet altijd de juiste tarieven in rekening gebracht. Van groot belang is de toevoeging te overleggen vóór de eindbeslissing is genomen, omdat er anders bijgeheven kan worden.
- Professionele ontmoeting: Het hof zal de mogelijkheden voor een professionele ontmoeting nader onderzoeken.

**mr. Bregje Boelens,
Commissie Personen- en Familierecht – hof**

Verslag Piketcommissie mr. Peter van Alkemade

In 2018 heeft de orde Oost-Brabant een nieuwe commissie in het leven geroepen, de Piketcommissie. De taak van de Commissie is om een aantal knelpunten in de uitvoering van de (jeugd)strafpiketdiensten heel praktisch te gaan aanpakken waardoor we allemaal efficiënter en prettiger kunnen werken met elkaar (advocatuur, politie en OM).

De Piketcommissie is thans eigenlijk in ruste. Er zijn diverse andere initiatieven en overleggen die in de plaats zijn gekomen van de Commissie Piket.

We hebben wel de ervaring dat we met deze commissie nuttig aanzwengelwerk hebben gedaan. Aandacht voor onderlinge communicatie staat hoger op de agenda nu. Als daarin nog knelpunten voorkomen, dan kan altijd een beroep gedaan worden op (één van de leden van) de commissie: Fébe Schoolderman f.schoolderman@knadvocaten.nl of Peter van Alkemade mail@akpva.nl of via het bureau van de orde info@advocatenorde-oostbrabant.nl.

**mr. P.Th. (Peter) van Alkemade,
Piketcommissie**

Verslag Commissie Strafrecht mr. Jules van Wijk

De Commissie Strafrecht, het overleg tussen vertegenwoordigers van onze balie, het Openbaar Ministerie (OM) en de rechtbank, zijn in 2019 (uiteraard) ook weer bijeengekomen.

Plannen MK in de nieuwe organisatie OM 2020

In het laatste kwartaal van 2019 is gestart met een pilot om bij kleine MK-zaken al tijdens de eerste raadkamer -en zo mogelijk al eerder- de zittingsdatum *mede te delen* en de planning niet meer via de verkeerstoren te laten lopen. Het gaat om zaken waarbij het eind-proces-verbaal reeds voorhanden is en waarbij voor de MK-zitting 60 tot 90 minuten wordt ingeruimd.

Aan de orde zijn gekomen bezwaren hiertegen vanuit de balie voor wat betreft de beschikbaarheid van de advocaat nu er in dit geval geen voorafgaand contact met de raadsman is. De voorgenomen werkwijze kan ook leiden tot problemen met betrekking tot een verzoek om nader onderzoek te doen (onderzoekswensen) nu bij een zittingsdatum artikel 182 Sv. niet geldt. In de eerstvolgende commissie vergadering van 2020 zal deze nieuwe manier van plannen worden geëvalueerd.

Pilot ZSM

In 2019 hebben zowel advocaten uit de Commissie Strafrecht als ook uit de Piketcommissie veelvuldig en intensief overlegd op de locatie van ZSM met diverse ketenpartners over het optuigen van een ZSM-piketregeling. In de nazomer heeft een pilot gelopen waarbij gedurende 1 week verschillende advocaten hebben meegelopen (in het kader van de ZSM- afdoening, OM-strafbeschikking).

Het voorgaande naar aanleiding van het feit dat de Tweede Kamer in het voorjaar van 2019 een motie heeft aangenomen die voorziet in structurele rechtsbijstand, daar waar het OM in het ZSM proces voornemens is een OM-strafbeschikking op te leggen. De minister heeft de Kamer dit inmiddels toegezegd.

De afdoeningsbijstand ZSM zal gefaseerd ingevoerd worden bij alle ZSM regio's. De eerste fase betreft de verdachten die zijn ingesloten op het politiebureau en zijn aangemeld op ZSM. In de volgende fase zal onderzocht worden hoe rechtsbijstand te verlenen aan verdachten die niet zijn ingesloten.

Naar aanleiding van de pilot en de diverse overleggen, waarbij tevens is gekeken naar de werkwijze in andere arrondissementen, is besloten dat de advocaat, die op de reguliere strafpiketplanning staat, deze bijstand zal gaan verlenen.

ZSM Oost-Brabant is op 13 januari 2020 gestart met de eerste fase. In dit kader is een mailing aan de Balie verzonden met een uitleg inclusief werkinstructie. Voor de

afdoeningsbijstand wordt door de Raad voor Rechtsbijstand 2,5 punt toegekend en indien de afdoeningsbijstand inclusief een OM-hoorzitting is, geldt een vergoeding van 5 punten.

Tijdens het schrijven van dit jaarverslag zijn de eerste ervaringen gedeeld. Over het algemeen zijn de eerste ervaringen positief te noemen. De samenwerking lijkt goed te verlopen en er lijkt geen sprake te zijn van een te grote belasting op de piketadvocaat. Vooralsnog is er geen reden om het werkproces aan te passen. Gemonitord zal worden of er sprake is van een (te) lange(re) duur van ophouden dan wel IVS als gevolg van de nieuwe werkwijze.

Indien er suggesties zijn voor het aanpassen van de werkwijze wordt u van harte uitgenodigd om zich te melden bij Monique Hendriks, Robert Klaasen of Jules van Wijk.

Piket advocaten in jeugdzaken

Voorts is aan de orde gekomen dat in jeugdzaken niet (standaard) de piketadvocaat wordt toegevoegd, ook niet in het geval het dossier in de piketfase bij het OM is opgevraagd en bij ZSM geïnformeerd is naar de afdoeningsbeslissing. Toegezegd is dat de Jeugd-officier dit zal oppikken zodat dit in 2020 zal worden ingevoerd.

E-mail adressen Officieren van Justitie

Vanuit het OM werd benadrukt dat het niet de bedoeling is dat e-mail adressen van Officieren van Justitie aan cliënten kenbaar worden gemaakt.

Project vonnis voorstel

In Oktober 2019 is het project vonnis voorstel van start gegaan. Het gaat hierbij om zaken waarbij hulpverlening centraal staat. De zaak wordt op een politierechterzitting afgedaan, op de wijze zoals in het vooroverleg tussen OM en verdediging is besproken. Het zal hierbij gaan om zaken waarbij de (bijzondere) voorwaarden dan in een vonnis kunnen worden vastgelegd, zodat bij overtreding van één van de voorwaarden adequater kan worden geacteerd.

Uitloop van zittingen in Eindhoven en PR 's-Hertogenbosch

De uitloop van zittingen in Eindhoven en de PR in 's-Hertogenbosch waarvoor vanuit de Balie wederom aandacht is gevraagd is in de commissie besproken. Door de commissie is aangedrongen op verbetering van de planning.

Nieuwe Jeugdwet

Als gevolg van de rechtstreekse werking van richtlijn 2016/800/EU m.i.v. 11 juni 2019, waardoor de piketadvocaat in jeugdzaken bij ieder verhoor aanwezig dient te zijn vindt overleg plaats tussen de Jeugd-officier en Marlieke van der Laar die vanuit de commissie contactpersoon/aanspreekpunt is. Eenieder wordt van harte uitgenodigd om zich te melden bij Marlieke met mogelijke input, suggesties of verbeterpunten.

Uurtarief in strafzaken bij schadevergoeding kosten rechtsbijstand

Gesproken is over de vergoeding voor de werkzaamheden van de advocaat bij een ingediend schadeverzoek ex art. 591a Sv. Volgens de Commissie dient uitgangspunt te zijn het tussen de rechtszoekende en verdediging afgesproken uurtarief.

Zoals reeds in het jaarverslag 2018 werd aangekondigd hebben Nol van de Ven, als clustervoorzitter van het Kabinet RC en Bart Frencken, die namens de Balie zitting nam, de Commissie Strafrecht in 2019 verlaten. De Commissie bedankt beiden hartelijk voor hun inspanningen als lid.

Rest mij niets anders dan u namens de Commissie Strafrecht alle goeds voor 2020 toe te wensen.

**mr. Jules van Wijk,
Commissie Strafrecht**

Verslag college van afgevaardigden 2019 mr. Sander Baetens

Het jaar 2019 was in vele opzichten een roerig jaar voor de advocatuur. De moord op strafrechtadvocaat Derk Wiersum schokte de rechtsorde en werd door velen gezien als een directe aanval op de rechtstaat. Eensgezind beaamde de maatschappij het belang van een onafhankelijke advocatuur, waarin advocaten vrijelijk, zonder bemoeienissen of bedreigingen van buitenaf hun werk moeten kunnen doen.

Het College van Afgevaardigden staat als schakel tussen de Algemene Raad en de advocaten die iedere fractie per arrondissement vertegenwoordigt. Niet alleen proberen wij als fractie daarmee de visie van de Oost-Brabantse advocaten op belangrijke ontwikkelingen binnen de advocatuur en de rechtstaat te verdedigen, maar via diverse media, waaronder het Advocatenblad en, lokaal, het Baliebulletin Oost-Brabant infomeren wij de advocaten ook over deze belangrijke gebeurtenissen.

De moord op Derk Wiersum was met afstand de meest ingrijpende gebeurtenis voor de advocatuur in 2019. Wellicht hebt u in het NOS-journaal toenmalig Algemeen Deken Johan Rijlaarsdam een vurig pleidooi horen houden voor een betere bescherming van advocaten die zich bezighouden met de verdediging van zaken, waarbij levensbedreigende taferelen niet uit te sluiten zijn. De Algemene Raad heeft, in overleg met de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid en het Ministerie van Justitie en Veiligheid, op hoog niveau overleg over een betere bescherming van advocaten die zich bedreigd voelen of zich bezig houden met zaken waarbij bedreigende situaties zich kunnen voordoen.

De Algemene Raad heeft goed contact met de lokale orden en iedere afzonderlijke Raad van de Orde werkt aan een protocol waarmee op lokaal niveau, in overleg met de plaatselijke justitie, gepaste beschermingsmaatregelen kunnen worden genomen. Het College is eveneens nauw betrokken bij en geïnformeerd over dit onderwerp.

Het voelt wrang om in een jaar met een zodanig schokkende gebeurtenis verslag te doen van het verloop van het "parlementaire jaar". In de respectievelijke edities van het Baliebulletin Oost-Brabant hebt u iedere keer al een verslag kunnen lezen van de vier vergaderingen die in 2019 hebben plaatsgevonden. Ik vat de ontwikkelingen hier nog kort samen.

In het eerste kwartaal van 2019 gebeurde niet veel spannends; er werd wat gebakkeleid over de concrete invulling van de Beroepsopleiding Advocaten 2020. Men

heeft geleerd van de fouten uit het verleden. De belasting voor de stagiaire en de kantoren werd te hoog ervaren, dus dat gaat veranderen. Er komt nog meer aandacht voor specifieke vaardigheden als ethiek, onderhandelen en ondernemerschap. In onze vergaderingen deed het eerder als zodanig gepresenteerde toelatingsexamen veel stof opwaaien. Het College vreesde dat dit toelatingsexamen een "bar exam" zou worden; een soort selectie aan de poort. Dat stuitte op diverse bezwaren van praktische en arbeidsrechtelijke aard. De kritieken van het College zijn serieus genomen en een toelatingsexamen voor de nieuwe beroepsopleiding krijgt minder gewicht dan aanvankelijk de bedoeling was.

Dat niet alle kritieken van het College leiden tot aanpassing van het voorgenomen beleid van de Algemene Raad blijkt wel uit de gang van zaken tijdens de vergadering van 26 juni 2019. Wij zonden een uitvoerige en kritische memo over de invoering van de kwaliteitstoetsen en meer in het bijzonder het inmiddels in werking getreden rechtsgebiedenregister.

U bent als advocaat vanaf 1 januari 2020 verplicht om zich te registreren in het rechtsgebiedenregister en op die gebieden ook tien opleidingspunten per jaar te halen. Dat is een goede ontwikkeling, maar onze kritiek zag met name op praktische aspecten, de kosten van het invoeren van een - naar onze mening totaal onnodige - zoekmachine en de invulling van de diverse rechtsgebieden. We waren ook kritisch op het gegeven dat de Algemene Raad besloot om het rechtsgebiedenregister zonder goede aankondiging ineens in werking te laten gaan. Dat leidde tot een registratie van vele duizenden advocaten, terwijl wij de indruk hadden dat een groot aantal van deze advocaten nog niet voldeed aan de gestelde eisen.

In het kader van "Gedane zaken nemen geen keer"; het rechtsgebiedenregister is er en wij kijken met veel zin uit naar de evaluatie.

Op 19 september 2019 werd uitvoerig stilgestaan bij de concrete inhoud van de Wijzigingsverordening Beroepsopleiding Advocaten, bespraken we de Verzamelverordening, die - de naam doet het al vermoeden - diverse verschillende aspecten regelt. Ook stonden we ruim stil bij de financiële verslaglegging van de NOvA.

Op 10 december 2019 vond de vergadering niet lang na de moord op Derk Wiersum plaats. De Nationaal Coördinator Terrorisbestrijding en Veiligheid hield een voordracht over de bescherming van advocaten.

Over naar de orde van de dag spraken we nog verder over de wijzigingsverordening van de beroepsopleiding, de Wijzigings-verordening Civiele cassatie en bespraken we de position paper van de NOvA inzake de Wet Positie en Toezicht Advocatuur (Wpta).

Vanzelfsprekend zijn onze verslagen van de vergaderingen in het BBOB slechts beknopt. Voor een ieder die zich meer wil verdiepen in wat het College allemaal (voor ú) doet; via Mijn Orde kunt u alle vergaderstukken inzien.

Rest mij ten slotte nog een dankwoord te richten aan mijn mede-fractiegenoten, die zich dit jaar weer van hun scherpste, meest kritische en meest initiatiefrijke kant hebben laten zien. Toegegeven, het was bij de voorvergaderingen, borrels en het gezamenlijke diner ook weer erg gezellig.

De fractie bestond in 2019 uit Dagmar Dielissen-Breukers (Boskamp & Willems Advocaten, Eindhoven), Amke de Visser (Capra, Den Bosch), Vera van Buggenum (LXA, Den Bosch), Joost Diks (Advocaten Familie- en erfrecht, Eindhoven), Ton van den Biezenbos (Van den Biezenbos Advocaten, Eindhoven), ondergetekende (SliepenbeekVanCoolwijkVanGalen, Eindhoven) en, de officieuze voorzitter van ons gezelschap, als lid van de agendacommissie de man die de Algemene Raad pas écht kan beïnvloeden, Sander Leeman (Bierens Advocaten, Veghel).

Onderschat ook vooral de rol van het bureau van de orde en meer in het bijzonder onze adjunct Inge Minkenberg en onze deken Jan-Frederik Schnitzler niet. Hun hulp, ondersteuning, input, ontbijt en vlaai waren weer onmisbaar.

mr. Sander Baetens,
Lid college van afgevaardigden

Jaarverslag Jonge Balie 's-Hertogenbosch 2019 mr. Alex Korolev

Het Jonge Balie Bestuur voor het verenigingsjaar 2019-2020 bestaat naast mijzelf uit:

- Victoria Rakovich (vicevoorzitter);
- Ayla van den Heuvel (secretaris);
- Jair Stokmans (penningmeester);
- Jadeena Janssen (portefeuillehouder commissies);
en
- Bastiaan Rolevink (portefeuillehouder opleidingen).

Het bestuur kijkt positief terug op een geslaagd verenigingsjaar. De Jonge Balie was binnen het arrondissement Oost-Brabant en daarbuiten behoorlijk actief. In dit verslag wordt stilgestaan bij de belangrijkste gebeurtenissen.

Het verenigingsjaar begon met de Zuidelijke Pleitwedstrijden in Breda, waar mr. Milo Prins onze Balie vertegenwoordigde. Hij was erop gebrand de beker te winnen, maar moest ondanks een overtuigend pleidooi, waarbij oneliners van Bear Grills zoals "*Improvise, adapt and overcome*" niet werden geschuwd, de concurrentie voor zich dulden.

Bij onze eigen Oost-Brabantse Pleitwedstrijden slaagde mr. Ralf Kerkhof er evenmin in om de pleitoefening te winnen. De 33^e editie van onze Pleitwedstrijden was voor de toeschouwers desondanks een waar spektakel. Op het scherpst van de snede pleitten de pleiters onder leiding van een strenge, maar vrolijk gestemde jury bestaande uit mr. Heleen Rutgers, mr. Marco Schoups en mr. Frank Visser. Het niveau was hoog en uiteindelijk werd de bokaal door onze Belgische collega's gewonnen. De dag werd afgesloten met een walking dinner en feest in Bolwerk.

De Pleitwedstrijdencommissie heeft er in samenwerking met de raad van de orde alles aan gedaan om er een mooie dag van te maken. Wij willen hen hiervoor hartelijk bedanken.

De Jonge Balie-reis van 2019 ging naar Wenen. De reiscommissie heeft voor de ruim 50 deelnemers een weekend vol culturele, inhoudelijke en

feestelijke activiteiten georganiseerd. Vanaf dag één zat de sfeer er goed in. Na een deel van de stad te hebben verkend, maakten we tijdens het openingsdiner bij restaurant Bier & Bierli kennis met alle facetten van de lokale keuken, waarna de eerste dag passend is afgesloten bij de club Gnadenlos. Op de tweede dag moest iedereen vroeg uit de veren. De Jonge Balie werd namelijk al om 10:00 uur verwacht bij een interactieve ontbijtsessie met het advocatenkantoor Binder Grösswang. Tegen de verwachting in was het reisgezelschap nagenoeg compleet en netjes op tijd aanwezig. Wenen staat bekend om de rijke historie en interessante musea. De derde reisdag stond daarom in het teken van cultuur. Zo vond er een rondleiding plaats door het Schnäpasmuseum en kwam de architectuur van de historische binnenstad aan de orde.

Dankzij de inspanningen van de reiscommissie was de Jonge Balie-reis er één uit de categorie om nooit te vergeten. Wij kijken al enorm uit naar de reis van volgend jaar!

Ook de Activiteitencommissie heeft leuke activiteiten georganiseerd. De zomer werd ingeluid met een Zomerbarbecue op het terras van Loods 61. In oktober probeerden de aanwezige leden zo zuiver mogelijk te zingen tijdens de Karaokeavond. Hetgeen uiteraard haast niemand lukte. Het jaar 2020 werd geheel in stijl ingeluid tijdens de Casinoavond. Dank aan de Activiteitencommissie voor de leuke activiteiten die zij dit jaar heeft georganiseerd!

De Jonge Balie organiseerde in samenspraak met diverse kantoren en organisaties uit de advocatuur en daarbuiten Open Haard-gesprekken. Verschillende onderwerpen en rechtsgebieden kwamen daarbij aan de orde, waaronder insolventierecht, procederen in cassatie, corporate finance, fusies en overnames en letselschade.

De Jonge Balie is ook vertegenwoordigd in het college van afgevaardigden van de Stichting Jonge Balie Nederland (SJBAN).

Op 5 december 2019 vond een algemene ledenvergadering plaats waarbij een statuten- en naamswijziging van de Jonge Balie was geagendeerd. De overgrote meerderheid van de aanwezige leden stemde vóór de statuten- en naamswijziging. De Jonge Balie zal vanaf het verenigingsjaar 2020-2021 de naam "De Jonge Balie Oost-Brabant" voeren.

Al met al doet het mij deugd om te zeggen dat onze Jonge Balie nog steeds beschikt over een groot aantal actieve leden, zeker als wij het vergelijken met andere Jonge Balies binnen Nederland. De Jonge Balie-borrels en de door de Activiteitencommissie georganiseerde activiteiten zijn goed bezocht en waren met regelmaat uitverkocht. De leden van onze Jonge Balie zijn bovendien graag geziene gasten bij de andere Jonge Balies in Nederland en België. Ik kan dus met trots zeggen dat onze doelstelling om de betrokkenheid van onze leden te behouden en waar mogelijk te vergroten, is behaald.

De Jonge Balie is, zoals bij u bekend, in beginsel gericht op de beginnende advocaat (de eerste zes jaar van zijn of haar werkende leven in de advocatuur). Wij vinden het echter ook belangrijk om de "oudere" leden bij de Jonge Balie betrokken te houden. In het kader daarvan werd het eerste netwerkevenement georganiseerd in combinatie met een wijnproeverij.

Namens de Jonge Balie wil ik graag Jan-Frederik Schnitzler, de raad van de orde en het bureau van de orde bedanken voor de prettige samenwerking. Ik heb er alle vertrouwen in dat ook komend jaar deze samenwerking zal worden voortgezet en nog lang zal blijven bestaan.

Tot slot wil ik alle actieve leden van de Jonge Balie 's-Hertogenbosch alsmede alle sponsors, kantoren en personen die de Jonge Balie een warm hart toedragen, bedanken.

**Namens de vereniging De Jonge Balie 's-Hertogenbosch,
mr. Alex Korolev, voorzitter**

 Jonge Balie 's-Hertogenbosch

VERSLAG BUREAU VAN DE ORDE

TABLEAU- EN STAGE-AANGELEGENHEDEN

Een deel van de bevoegdheden van de raad van de orde is gemandateerd aan de directeur van het bureau. Het bureau beoordeelt zelfstandig beëdigingsverzoeken en verzoeken tot goedkeuring patronaat. Waar nodig wordt overleg gevoerd met de portefeuillehouder opleidingen en de portefeuillehouder stagiaires van de raad van de orde. Ook verzoeken tot afgifte stageverklaring worden door het bureau beoordeeld ter voorbereiding van een besluit van de raad. In andere stage-aangelegenheden voert het bureau overleg met de portefeuillehouders / de Kleine Commissie van de raad van de orde.

**Omvang balie
orde van advocaten
Oost-Brabant**

01-01-2018 t/m 31-12-2018		01-01-2019 t/m 31-12-2019	
Aantal leden op 01-01-2018	1145	Aantal leden op 01-01-2019	1130
Aantal leden op 31-12-2018	1168	Aantal leden op 31-12-2019	1133
<u>Beëdigingen</u>		<u>Beëdigingen</u>	
OIO:	2	OIO:	1
Stagiaires:	56	Stagiaires:	53
Herintreders:	12	Herintreders:	7
Totaal:	70	Totaal:	61
Inschrijvingen arrondissement	41	Inschrijvingen arrondissement	33
Uitschrijvingen arrondissement	27	Uitschrijvingen arrondissement	24
Schrappingen	84	Schrappingen	67
<u>Aantal stagiaires in het arrondissement</u>		<u>Aantal stagiaires in het arrondissement</u>	
In loondienst:	169	In loondienst:	189
In dienstbetrekking:	2	In dienstbetrekking:	2
Ondernemer:	13	Ondernemer:	9
Buitenstagiaire:	1	Buitenstagiaire:	1
Totaal	185	Totaal:	201
Stageverklaringen	43	Stageverklaringen	41
Overleden	2	Overleden	1

OVERIGE WERKZAAMHEDEN

ADVIEZEN 01-01-2019 T/M 31-12-2019

De deken en de medewerkers van het bureau adviseren rechtzoekenden en advocaten. Deze laatsten onder meer op het gebied van regelgeving en Gedragsregels.

Onderstaand de adviezen over het verslagjaar, uitgesplitst naar Gedragsregel.

DEKEN	
Gedragsregel 1	7
Gedragsregel 2	
Gedragsregel 3	5
Gedragsregel 4	
Gedragsregel 5	
Gedragsregel 6	1
Gedragsregel 7	1
Gedragsregel 8	
Gedragsregel 9	1
Gedragsregel 10	
Gedragsregel 11	
Gedragsregel 12	
Gedragsregel 13	1
Gedragsregel 14	6
Gedragsregel 15	12
Gedragsregel 16	
Gedragsregel 17	9
Gedragsregel 18	6
Gedragsregel 19	6
Gedragsregel 20	
Gedragsregel 21	2
Gedragsregel 22	
Gedragsregel 23	
Gedragsregel 24	7
Gedragsregel 25	2
Gedragsregel 26	12
Gedragsregel 27	3
Gedragsregel 28	3
Gedragsregel 29	
Gedragsregel 12 oud	1
Gedragsregel 13 oud	
Hoofdstuk 4 Voda	1
Hoofdstuk 5 Voda	2
Hoofdstuk 6 Voda	5
Overig	19
Totaal	112
Overige adviezen van de stafjuristen	168

BEMIDDELINGEN 01-01-2019 t/m 31-12-2019

Buiten de klachtenprocedure om wordt (over het algemeen door de deken, samen met de adjunct-secretaris) bemiddeld tussen advocaten onderling en tussen advocaten en cliënten.

Bemiddelingen 2019	aantal
Aantal ingekomen	20
Type	
Eigen advocaat:	6
Van advocaten tegen advocaten:	13
Van derden:	1
Eindtotaal:	20

AANWIJZING ADVOCAAAT EX ARTIKEL 13 ADVOCATENWET 01-01-2019 T/M 31-12-2019

Aanwijzing advocaat ex artikel 13 Advocatenwet

In het verslagjaar is 37 keer een verzoek gedaan om aanwijzing van een advocaat op grond van artikel 13 Advocatenwet:

- 14 verzoeken zijn toegewezen
- 8 verzoeken hiervan zijn afgewezen
- 9 verzoeken zijn niet doorgezet
- 6 verzoeken zijn doorverwezen naar ander arrondissement.

In het kader van een geschillenregeling rechtsbijstandverzekering is 6 keer een aanwijzingsverzoek gedaan.

Wob-VERZOEKEN

Zowel de deken als de raad van de orde zijn een bestuursorgaan in de zin van de Algemene wet bestuursrecht en derhalve gehouden informatie te verschaffen in het kader van de Wet openbaarheid bestuur (Wob).

In het verslagjaar is één Wob-verzoek ingediend.

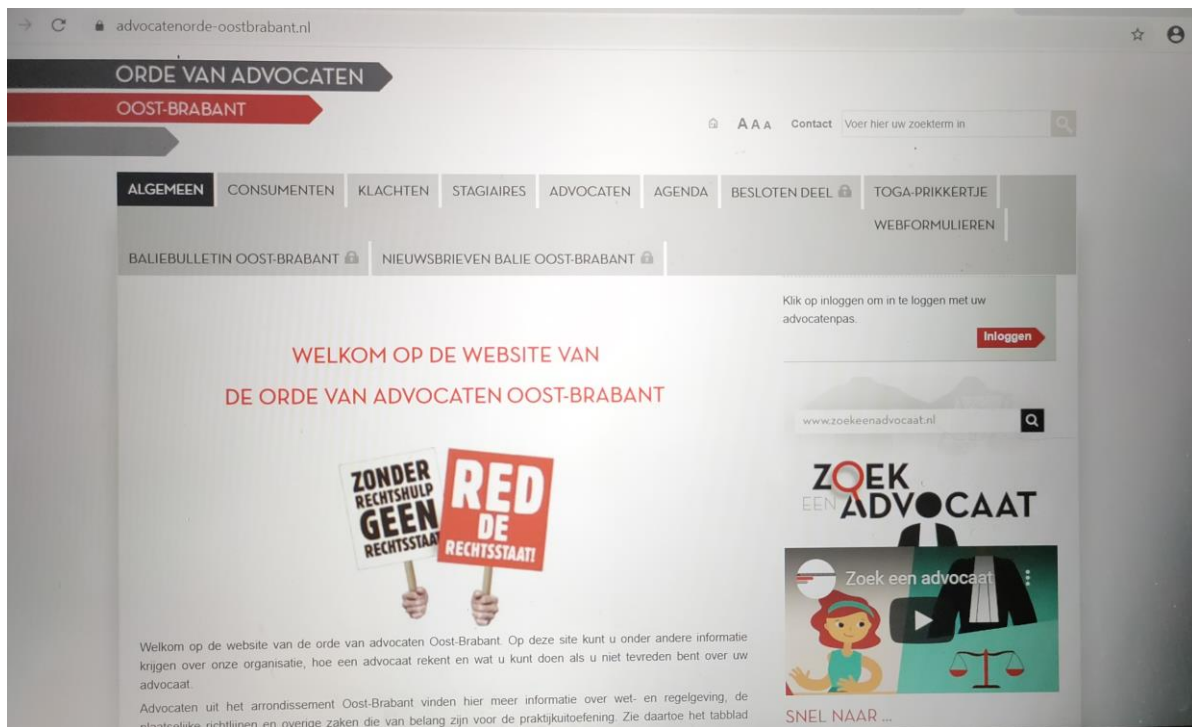
OVERIGE BESTUURSRECHTELIJKE BESLUITEN (Awb) 01-01-2019 T/M 31-12-2019

In het verslagjaar zijn geen bestuursrechtelijke besluiten genomen.

Informatievoorziening

Het bureau van de orde verzorgt de informatie aan de balie middels digitale Nieuwsbrieven, bekendmakingen in het Baliebulletin Oost-Brabant en publicaties op de lokale website. In het verslagjaar werden 61 Nieuwsbrieven aan de balie verzonden.

Op de website van de orde is informatie beschikbaar over diverse onderwerpen t.b.v. de advocaten en de rechtzoekenden.

Op het beveiligde gedeelte staan zaken als het mobiele telefoonnummer van de deken en de adjunct-secretaris, informatie over voorgeleidingen tijdens de Feestdagen, het Toga-Prikkertje, etc.

Dank aan de balie voor de grote respons op de Nieuwsbrieven waarin balieleden worden verzocht om te reageren.

DIVERSEN BUREAU VAN DE ORDE

Het bureau van de orde ondersteunt de deken en de raad van de orde.

Beleidsontwikkeling

De adjunct-secretaris ondersteunt de deken en de raad van de orde in de ontwikkeling van plaatselijk beleid. Zij blijft op de hoogte van landelijke ontwikkelingen en informeert waar nodig de raad en de deken. Zij woont landelijke overleggen (o.a. het adjunctenoverleg en samen met de portefeuillehouder opleidingen het opleidingsoverleg) bij en vormt samen met de deken en de portefeuillehouders opleidingen en stagiaires de Kleine Commissie van de raad van de orde en neemt samen met de deken deel aan het vooroverleg van het college van afgevaardigden.

Externe contacten

De adjunct-secretaris heeft regelmatig overleg met de relatiemanager van de Raad voor Rechtsbijstand. Landelijke bijeenkomsten, cursussen en bijeenkomsten van de NOvA worden bijgewoond door (bijna) alle medewerkers van het bureau. Daarnaast woont de adjunct-secretaris de regelmatige overleggen, waaronder het adjunctenberaad met de collegae-adjuncten van andere arrondissementen bij en worden samen met de collegae in den lande cursussen gevolgd.

**TEAM
BUREAU ORDE VAN ADVOCATEN
OOST-BRABANT**

**Het team van het bureau orde van advocaten Oost-Brabant
Boven, v.l.n.r.: Anita Land, Inge Minkenberg, Lies van Etten
Beneden, v.l.n.r.: Karin de Meij, Roelie de Poortere, Cher Walda.**

Het bureau van de orde is gevestigd in een transparant pand aan de Leeghwaterlaan 26 in 's-Hertogenbosch, middenin het juridische centrum, dichtbij het Paleis van Justitie. In het bureau heerst een open en positieve werksfeer. De medewerkers van het bureau van de orde zijn laagdrempelig en benaderbaar en dragen service en dienstverlening hoog in het vaandel.

In dit Jaarverslag heeft u over diverse werkzaamheden van het bureau (en de deken en de raad van de orde kunnen lezen, echter de medewerkers van het bureau (en de deken en de raad van de orde) doen veel meer dan voor de balie zichtbaar is en uit dit verslag en ook uit het nog te publiceren landelijke jaarverslag blijkt.

Het bureau is een levendig en servicegericht (toezicht)bedrijf, van waaruit druk toezicht wordt gehouden en waarbinnen problemen worden voorkomen en opgelost. Het bureau is een vraagbaak voor klagers, derden, balieleden, etc.

Het bureau is de werkplek van het team van het bureau en van de deken, maar daarnaast wordt ons mooie ordepand voor veel meer (balie)doeleinden gebruikt. Naast de maandelijkse raad van de orde-vergaderingen, vond in ons bureau in 2019 weer in alle vroegte het ontbijt-vooroverleg van ons college van afgevaardigden plaats, organiseerde ons bureau in samenwerking met Dialogue ieder kwartaal de (verplichte) patroons cursus, werd het adjunctenoverleg twee maal in het bureau georganiseerd. Ook vergaderden diverse baliecommissies en de redactie van het Baliebulletin Oost-Brabant in het bureau.

In 2019 wisten vele balieleden weer de weg naar ons bureau te vinden; was het niet om problemen te melden, vertrouwelijk iets te bespreken of om advies te vragen, dan was het wel om gewoon even het pand te bekijken en (nader) kennis te maken met de medewerkers van het bureau.

In het kader van ons programma "Amadeus" en de verdere digitalisering kunnen advocaten en derden voor o.a. een verzoek of advies via onze lokale website gebruik maken van webformulieren:

<https://www.advocatenorde-oostbrabant.nl/57143/webformulieren.html>

Voor de digitale werkzaamheden van het bureau wordt het op prijs gesteld indien u van die webformulieren gebruik maakt.

Schroomt u ook in 2021 niet om ons bureau te bellen of te bezoeken. En dat mag altijd zonder afspraak.

**Inge Minkenberg,
adjunct-secretaris**

Bereikbaarheid bureau van de orde

Het bureau orde van advocaten Oost-Brabant
is bereikbaar via 073-6911786 / info@advocatenorde-oostbrabant.nl

Maandag t/m vrijdag
van 09.00 uur tot 12.30 uur
van 13.00 uur tot 17.00 uur

HET ORDEJAAR 2019 IN VOGELVLUCHT

COLOFON

Uitgave:

Maart 2020

Copyright©2020 raad van de orde van advocaten Oost-Brabant

Uitgever:

raad van de orde van advocaten Oost-Brabant

Correspondentie richten aan:

Bureau orde van advocaten Oost-Brabant

Leeghwaterlaan 26

5223 BA 's-HERTOGENBOSCH